

KIMFUMU YA NTOTILA SALOMO

Ndambu ya Mikanda ya 1 Bantotila ti 2 Bansangu,
ti mikanda ya Salomo sonikaka—Bingana, Longi, Kuluta Kitoko

(Baleso 13 sambu na bana ti bajeune)

Musoniki: *Mama Lorella Rouster. MCE*

Edition 2024

Le Projet MWINDA—Ministères pour Chaque Enfant
Merci na www.freebibleimages.com/SweetPublishing sambu na dessein.

ecmafrica@ecmafrica.org

Kimfumu ya Salomo—

Ndambu ya Mikanda ya 2 Bantotila ti 2 Bansangu, ti Mikanda ya Salomo Sonikaka—Bingana, Longi, ti Kuluta Kitoko

Page

Leso 1. Adonia salaka rebelio, Salomo yingaka Davidi na Kimfumu. 1 Bantotila 1 :5-53.....3

Lulendo ke nata mambu mingi ya mbi. Bingana 13 :10.....6

**Leso 2. Salomo lombaka Nzambi kupesa yandi mayele kuyala mbote. 1 Bantotila 3 :1-15,
2 Bansangu 1 :7-13.....7**

Beto lomba na Nzambi mambu ya ke pesa Yandi kiese. 1 Yoane 5 :14.....9

Leso 3. Nzambi pesaka Salomo mayele kuzenga makambu ya mpasi. 1 Bantotila 3 :16-28.....10

Beto sosa ti landa mayele ya Nzambi. 1 Korinto 2 :5.....12

**Leso 4. Nzambi yikaka Salomo bimvwama ti ngolo ti mayele mingi. 1 Bantotila 4 :1-34,
2 Bansangu 1 :14-17, 2 Bansangu 9 :11-28, Intro na Mukanda ya Bingana.....13**

Beto kudipesa na Nzambi. Yandi ta nungisa beto. Bankunga 37 :5.....15

Leso 5. Salomo sonikaka mayele na yandi na mukanda sambu na beto. Mukanda ya Bingana.....16

Beto sala ngolo na yonso Nzambi pesa beto ya kusala. Bingana 10 :4, 12 :11, 12 :24, 13 :4,
13 :11, 14 :23, 19 :24, 20 :4, 22 :13, 24 :30-34, 26 :13-16, 28 :19.....18

Leso 6. Salomo tungaka Nzo-Nzambi ya nene. 1 Bantotila 5-6, 2 Bansangu 2-5:1.....19

Beto samba Nzambi na kimvuka ti bakwikidi ya nkaka. Bankunga 34 :4.....21

**Leso 7. Salomo sambaka nde Nzo-Nzambi yina kuma nzo ya bisambu sambu na bantu ya
bansi yonso. 1 Bantotila 8, 2 Bansangu 5 :2-- 7 :22.....22**

Beto samba Nzambi na kikesa sambu beto zaba nde Yandi ke ndima bisambu ya bantu ya
bansi yonso ya sosa Yandi. Marko 11 :17a.....24

**Leso 8. Salomo tulaka kimfumu ya Nzambi na ntwala ya kimfumu na yandi mosi.
1 Bantotila 7 :1-12 , 2 Bansangu 8.....25**

Beto sosa Kimfumu ya Nzambi ntete na ntwala ya mambu yonso ya nkaka. Matayo 6 :33.....27

**Leso 9 Ntotila-nkento ya nsi Saba kwisaka kumona lukumu ti mayele ya Salomo.
1 Bantotila 10 :1-13, 2 Bansangu 9 :1-12.....28**

Beto tula ntima na Nzambi. Yandi nungisa beto bonso kele lukanu na Yandi. 1 Piere 5 :6.....30

Leso 10 Bankento ya Salomo bendaka ntima na yandi kuvudisa Nzambi. 1 Bantotila 11 :1-13.....31

Beto sosa mukwikidi ya kieleka na makambu ya luzolo ti mariage. 2 Korinto 6 :14

**Leso 11 Bamariage ti bampani natilaka Salomo mpasi ti mawa. 1 Bantotila 11 :14-40,
Mukanda ya Longi**

K18 Kimfumu ya Salomo—Ndambu ya Mikanda ya 1 Bantotila, 2 Bansangu,
ti Mikanda ya Salomo Bingana, Longi, ti Kuluta Kitoko

2

Beto sosa mukwikidi ya kieleka na makambu ya luzolo ti mariage.
2 Korinto 6 :14 diaka

**Leso 12 Salomo kufwaka. Luzingu ya Salomo ke songa beto nki ? 1 Bantotila 11 :41-43, 2 Bansangu
9 :29-31, Mikanda ya Bingana, Kitoko ti Longi**

Beto landa Nzambi kaka. Bantu ya nkaka benda beto ve kubika nzila ya Nzambi
Yoane 8 :31

**Leso 13 Roboami buyaka conseye ya bambuta, ebuna kimfumu kabanaka. 1 Bantotila 12,
2 Bansangu 10**

Beto sosa conseye ya bantu ya mayele ti ya kinzambi. Beto kuwa ve konso conseye ya mpamba-
mpamba.
Bingana 1 :5

Kulonga mikanda ya histoire ti ya poesie

Merci mingi sambu na baphoto :www.freebibleimages.com/Sweet Publishing, /Moody Publishers

1 BANTOTILA, LUZINGU YA SALOMO

Leso 1. Adonia salaka rebelio, Salomo yingaka Davidi na Kimfumu

1 Bantotila 1 :5-53

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

🕒 **Kikuma** : Bana ta tina lulendo, sambu yo ke nata mambu mingi ya mbi.

❤ **Verse ya kubambuka** :

Lulendo, kisaluna yo kaka kusosa makelele.
Bingana 13 :10

👤 **Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso (Tala bandinga ya bankunga yonso na nsuka ya mukanda yai) :**

O Luvunu (Lulendo) Yambula
Mo' Ta Kwisa na Nzambi na Lulendo Ve
Kulumusa na Meso ya Nzambi

II. Revisio

Ntangu beto yantika mukanda ya 1 Bantotila, Mfumu to Ntotila Davidi me nuna. Yandi me kuma penepene na nsuka ya moyo na yandi.

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ **Kuyantika leso** :

Mbala mingi na kati ya fami, papa ti mama ta meka kupesa ndambu ya bima na konso mwana. Kansi, kana papa kele ntotila to mfumu, yandi lenda pesa kimfumu na mwana mosi kaka. Yo lenda vanda mwana ya butukaka ntete, to yo lenda vanda mwana ya yandi me sola, to mwana ya Nzambi me sola. Mwana yina ta yinga papa kuvanda mfumu.

Ntotila Davidi vandaka na bana ya bakala mingi, kansi yandi me songa bo dezia nde na nima na yandi, Salomo ta yala bonso ntotila. Salomo ta vanda mfumu.

🏠 **Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :**

1.1 Profete Natani zabisaka Mfumu Davidi nsangu ya mawa : Mwana na yandi Adonia me sala

rebelio sambu yandi simba kimfumu na kingolo.

📖 **Tangila bana** : 1 Bantotila 1 :5-27

5-6 ... Adonia... kumaka **kudikumisa** nde :
“**Mono** muntu ta vanda ntotila.”...

7 Adonia wakanaka ti mfumu ya basoda Yoabi... ti nganga-Nzambi Abiatore na mpila nde bo kusadisa yandi....

8 Kansi nganga-Nzambi Sidoki, mfumu ya basoda Benaya,...profete Natani...ti basoda yina vandaka kukengila ntotila Davidi, bo ndimaka ve ngindu ya Adonia.

9 Kilumbu mosi, Adonia sadisaka fete ...Yandi bingaka bampangi na yandi yonso ya babakala, bana ya ntotila Davidi, ti bambuta yonso yina vandaka kusadila ntotila...

10 kansi yandi bingaka ve profete Natani... to basoda yina vandaka kukengila ntotila, to mpangi na yandi Salomo.

11 Ntangu yai, profete Natani kwendaka kuyula Batsheba mama ya Salomo nde : « Keti nge me wa ve nde Adonia... me **kuditula ntotila yandi mosi** ?

12-14 .... Kwenda nswalu na ntotila Davidi. Yula yandi nde .... Nki mutindu Adonia me kuma ntotila ?' » ...

15-19 Ebuna Batsheba kwendaka kutala ntotila .... Yandi tubaka nde : « Mfumu, nge zengaka ...nde mwana na mono Salomo muntu ta bika kubaka kimfumu na nge. Kansi awa ya beto ke tuba, Adonia me kuma ntotila...Yandi me sadisa fete ya nene....

20 Ntangu yai mfumu, bantu yonso ya Israel ke vingila kaka nge na kusonga bo nki mwana na nge ta bika kuyinga nge na kimfumu.

22-25 Batsheba vandaka ke tuba kaka ntangu... Natani kwisaka kukota... yandi tubaka nde : « Mfumu, keti nge muntu tubaka nde Adonia muntu ta yinga nge na kimfumu ? ...Sesepi yai bo ke sala fete ti yandi, bo ke tula mpi milolo nde : 'Luzingu ya nda na ntotila Adonia ! »

26-27 ....Mfumu, keti nge me ndima mambu yai
yonso...? »

- ? Yula bana bakestio.
- 🏠 Bana sala bageste.
- 👤 Bana yimba ti kina.

1.2 Davidi salaka lukanu kutula Salomo Mfumu nswalu.

📖 **Tangila bana** : 1 Bantotila 1 :28-35

29-30 ...ebuna Davidi tubaka nde :
«Bathsheba,... nde mwana na nge Salomo ta
bika kuyinga mono na kimfumu. »

32-34 Ntangu yai, Davidi bingaka Sadoki (ti)
Natani....yandi tubaka na bo nde : « Beno... tula
mwana na mono Salomo na zulu ya mpunda na
mono moso...Sadoki ti Natani ta tula yandi
mafuta na ntu sambu na kusonga nde yandi me
kuma ntotila... Na nima, beno bula mpungi,
beno tuba na ndinga ya ngolo nde : “Luzingu ya
nda na ntotila Salomo !”

35 Beno kwisa kulanda yandi tii awa ntangu
**yandi ke kwisa kuvanda na zulu ya kiti na mono
ya kimfumu....**

- ? Yula bana bakestio.
- 🏠 Bana sala bageste.
- 👤 Bana yimba ti kina.

1.3 Bo tulaka Salomo Mfumu ti makelele mingi.

📖 **Tangila bana** : 1 Bantotila 1 :38-40

38-39 Ebuna Sadoki ti Natani ...tulaka Salomo
na zulu ya mpunda ya ntotila Davidi...Nganga-
Nzambi Sadoki bakaka mafuta-olive... na nzo ya
Nzambi ya ntenta. Yandi tulaka yo Salomo na
ntu. Bantu bulaka mpungi, ebuna bo yonso
tubaka na ndinga ya ngolo nde : « Luzingu ya
nde na ntotila Salomo ! »

40 Na nima, bo yonso vutukaka ti yandi na
Yeruzalemi. Bo tulaka milolo ya kiese ti kubula
bampungu ti kutula makelele mingi. Yo nikisaka
ntoto.

- ? Yula bana bakestio.
- 🏠 Bana sala bageste.
- 👤 Bana yimba ti kina.

1.4 Bantu ya landaka Adonia bakisaka, ebuna bo tinaka.

📖 **Tangila bana** : 1 Bantotila 1 :41-50

41... Adonia ti bantu na yandi... waka makelele
yina. Ntangu Yoabi waka mpungi ke dila, yandi
yulaka nde : “Nki makelele yina mingi...?”

42-43 ....(Muntu)... kwisaka kukuma....Yandi
tubaka nde : “...Ntotila Davidi me tula Salomo
na kuyinga yandi na kimfumu.

44-46 Yandi tindaka Sadoki (ti) Natani ... na
kutula Salomo na zulu ya mpunda na yandi
mosi, ti ku...tula yandi mafuta na ntu sambu na
kusonga nde yandi me kuma ntotila. Na nima,
bo me kwisa kuvutuka na bwala ti milolo ya
kiese, ebuna bantu yonso ke tula makelele ....yo
yina ya nge ke wa. Salomo kele ntotila ntangu
yai.

47-48 ....Ntangu yai, ntotila Davidi me ...samba
...nde : ‘Mersi na Mfumu Nzambi... sambu Yandi
me pesa muntu na kuyinga mono na kimfumu,
ebuna mono mpi me mona yo na meso na
mono.’ »

49 Ntangu yai, bantu yonso ya Adonia ... boma
simbaka bo ...bo tina-tinaka konso muntu na
nzila na yandi.

50 Adonia mpi, boma simbaka yandi sambu na
Salomo. Yandi kwendaka ntinu na Nzo-Nzambi
ya ntenta...(sambu na kulomba nkenda).

- ? Yula bana bakestio.
- 🏠 Bana sala bageste.
- 👤 Bana yimba ti kina.

>|< Kumanisa Leso :

Adonia salaka lulendo kuyindula nde yandi lenda
simba kimfumu na kingolo-ngolo. Lulendo yina
nataka yandi nsoni ti mpasi.

♥ **Verse ya kulonguka :**

Lulendo, ksalu na yo kaka kusosa makelele...

Bingana 13:10

✋ **Devoir sambu na bana bakristo :**

Bana, beto tina mambu yonso ya lulendo.
Mbaimbai yo nata beto na nzila mosi ya mbi.

✝ **Kubinga bana kukwisa na Yesu :**

Kansi nge, mbala ya nkaka nge zaba Yesu ntete ve.
Kana nge zaba Yesu ve, nge ta vanda ve na ngolo ya
kutina masumu bonso lulendo to masumu ya
nkaka. Nge ke na mfunu na Yandi kupesa nge
ngolo, kuchanger ntima na nge, kupesa nge nzala
kusala yina ya kele mbote.

Beto yonso kele na makambu ya nene ti Nzambi
sambu beto me sala ve yina ya ke pesa Yandi kiese.
Kansi Nzambi ke zola beto. Yandi tindaka Mwana
na Yandi Yesu Kristo awa na nsi-ntoto. Yesu fwaka
na zulu ya kulunsi sambu na kufuta mfuka ya
masumu yonso na beto. Yandi telamaka na lufwa.
Kana nge ta balula ntima bubuyai ti tula kivuvu na
Yandi kaka, Yandi ta gulusa nge. Kaka binga zina na
Yandi ti songa Yandi ntima na nge. Kana nge zola
beto kusadisa nge na mambu yina, nge lenda bikala
na nima ya ecodim ti beto ta kwisa kusamba ti nge.

📖 Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.**
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 1

Leso 1

Adonia tulaka lulendo sambu yandi simba kimfumu. Kansi Mfumu Davidi tulaka mwana na yandi Salomo sambu na kuyinga yandi na kimfumu.

***Lulendo, kisalu na yo kaka
kusosa makelele.***

Bingana 13 :10

Leso 2. Salomo lombaka Nzambi kupesa yandi mayele kuyala mbote.

1 Bantotila 3 :1-15, 2 Bansangu 1 :7-13

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

🕒 Kikuma :

Bana ta lomba na Nzambi mambu ya ke pesa Yandi kiese.

♥ Verse ya kubambuka :

Beto ke na kikesa na kutelama na meso ya Nzambi sambu, kana beto ke lomba konso kima bonso kele luzolo na Yandi, beto zaba mbote nde Yandi ke wila beto. 1 Yoane 5 :14

👂 Nkunga ke kwenda nzila mosi ti leso :

Nzambi Kuwa na Suka

II. Revisio

↑ Na leso me luta, beto monaka nde Ntotila Davidi vandaka penepene na kufwa. Davidi me sila nde Salomo mwana ya fweti yinga yandi.

Kansi nani mwana na yandi mekaka kusimba kimfumu ? (Ee, Adonia.) Ntangu Davidi waka yo, yandi tindaka nswalu kutula Salomo mfumu. Bantu ya landaka Adonia vandaka na zulu ya mesa na fete na yandi. Ntangu yina, bo wakaka makelele. Bantu songaka bo nde Davidi me tula Salomo mfumu. Bo waka nsoni, ebuna bo panzanaka. Salomo kumaka ntotila. Ntama ve, Nzambi bakaka moyo ya Davidi.

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ Kuyantika leso :

Kana mvwama mosi songaka nge nde, « Lomba mono konso kima nge zola, » nge zola kulomba nki ? Velo ? Moto ? Bourse ya kumanisa nzo-nkanda yonso ? Bilele ya kitoko ? Madia ya ntomo ? Mbongo ? Nzo ya nene ?

Bubuyai beto ke mona nde, na nima Salomo me kuma Mfumu to Ntotila, Nzambi kwisaka na yandi. Kuwa mbote mpila Nzambi tubaka na Salomo, ti yindula nki nge zolaka kusala kana nge vandaka

yandi.

📖 Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :

2.1 Salomo zolaka Nzambi ti landaka Yandi.

📖 Tangila bana : 1 Bantotila 3 :3-4

3 Salomo vandaka kuzola Mfumu Nzambi mingi. Yandi landaka bansiku ...

4 Kilumbu mosi, Salomo kwendaka ...na kupesa makabu ya kimenga...

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👂 Bana yimba ti kina.

2.2 Salomo monaka Nzambi na ndosi. Yandi silaka kupesa Salomo kima mosi, konso kima yandi zolaka.

📖 Tangila bana : 1 Bantotila 3 :5

5 Kilumbu yo yina, na mpimpa Mfumu Nzambi kwisaka kumonika na yandi na ndosi. Yandi yulaka yandi nde : « Nki nge zola Mono pesa nge ? »

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👂 Bana yimba ti kina.

2.3 Salomo lombaka Nzambi kupesa yandi mayele sambu yandi kuyala bantu na Yandi mbote.

📖 Tangila bana : 1 Bantotila 3 :6-9

6-7 Salomo vutulaka nde : Mfumu Nzambi, Nzambi na mono, Nge me tula mono...ntotila na kisika ya tata na mono, kansi mono kele leki. Mono zaba ve mutindu ya kuyala bantu.

9 Yo yina Mfumu, pesa mono mayele ya mono ke na yo mfunu na kuyala bantu na Nge na nzila mosi ya mbote ti ya kieleka.

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👂 Bana yimba ti kina.

2.4 Mpila yandi lombaka pesaka Nzambi kiese. Yo yina, Nzambi pesaka mayele yina, ti bima ya nkaka mpi.

 Tangila bana : 1 Bantotila 3 :10-14

*10 Mfumu Nzambi monaka kiese na mambu yai
ya Salomo lombaka.*

*11 Yandi tubilaka Salomo nde : « Nge me lombaka
Mono mayele na kuyala bantu na nzila ya mbote
ti ya kieleka. Nge me lombaka ve luzingu ya nda to
kimvwama, to lufwa ya bambeni na nge.*

*12 Mpidina, Mono ke pesa nge bima ya nge me
lombaka. Mono ke pesa nge mayele ti ngangu
kuluta bantu yonso, ata bayina zingaka na
ntwala na nge, ata bayina ta zinga na nima na
nge.*

*13 Mono ke pesa nge mpi bima ya nge me
lombaka ve, yo yai : Nge ta vanda na kimvwama
mingi ti lukumu mingi na luzingu na nge yonso
kutula bantotila ya nkaka.*

*14 Ebuna, kana nge lemfuka na Mono, nge
landa bansiku na Mono, mutindu salaka tata na
nge Davidi, Mono ta pesa nge luzingu ya nda.*

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👤 Bana yimba ti kina.

>|< Kumanisa leso :

Nzambi pesaka Salomo mambu yai yonso
sambu lombilu ya Salomo pesaka Yandi kiese. Keti
Nzambi kele na kiese na lombilu na beto ? Keti
beto ke lombaka Yandi bima ya ke pesa Yandi
lukumu ?

 Devoir sambu na bana bakristo :

Na mposo yai, yindula nki nge ke lombaka na Nzambi.
Sosa kulombaka Yandi bima ya ta pesa Yandi kiese.

♥ Verse ya kulunguka :

*Beto ke na kikesa na kutelama na meso ya Nzambi
sambu, kana beto ke lombaka konso kima bonso kele
luzolo na Yandi, beto zaba mbote nde Yandi ke wila
beto. 1 Yoane 5 :14*

Kubinga bana kukwisa na Yesu :

Kana nge me mona ntete ve nde nge kele nkwa-
masumu, kana nge me balula ntete ve sambu na
masumu na nge, kana nge me kwisa ntete ve kutula
ntima na Yesu Kristo, nge kele mwana ya Nzambi
ntete ve.

Kisambu Nzambi zola nge na nge kele ntima na nge
kudila nde : “Nzambi, gulusa mono, nkwa-
masumu.” Kana nge ke binga Yandi mutindu yina
na ntima na nge yonso, Yandi me sila nde Yandi ta
wa nge, Yandi ta lolula nge, Yandi ta kitula nge
mwana na Yandi. Kana nge ke na mfunu nde beto
tendula mambu yai kuluta, to beto sadisa nge
kuyamba Yesu, kwisa na beto na nima ya ecodim.

 Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.**
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 2

Leso 2

***Beto ke na kikesa na kutelama na
meso ya Nzambi sambu,
kana beto ke lombamba konso kima
bonso kele luzolo na Yandi,
beto zaba mbote nde Yandi ke wila
beto.***

1 Yoane 5 :14

Leso 3. Nzambi pesaka Salomo mayele kuzenga makambu ya mpasi.

1 Bantotila 3 :16-28

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

Kuyidika na ntwala : Nge ke na mfunu ya poupee.
Nge lenda sala poupee simple ya mbumu bonso nti
ya masungu ti kanga yo lele.

☉ **Kikuma :** Bana sosa mayele ya Nzambi ti landa
yo.

Verse ya kubambuka :

*Mpidina lukwikilu na beno ke katukaka na mayele
ya bantu ve, kansi na ngolo ya Nzambi.*

1 Korinto 2 :5

Bankunga ke kwenda nzila mosi ti leso :

Nani Kele Ngolo ? (Congolais traditionnel)

Sosa Ntete

II. Revisio

- ↑ Nani kumaka mfumu to ntotila na nima ya
Davidi ?
(Salomo)
- ↑ Nani kumaka mayele kuluta bantu yonso ya
nkaka ?
(Salomo)
- ↑ Nki mutindu yandi kumaka mayele mutindu
yina ? (Yandi lombaka mayele na Nzambi.)
Kansi yandi lombaka yo ve sambu na
lukumu na yandi mosi.
- ↑ Nki vandaka raiso yandi lombaka Nzambi
kupesa yandi mayele? Na kusala nki ?
(Sambu yandi twadisa mbote bantu ya
Nzambi.)

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ **Kuyantika leso :**

Salomo vandaka na mfunu ya mayele ya Nzambi
sambu yandi vandaka mfumu ya bantu ya Israel.
Na nki mambu nge mpi lenda vanda na mfunu ya
mayele ya Nzambi ? [Moniteur, pesa bana ntangu
kuvutula mvutu ntangu fioti.]

*Oui, beto yonso bantu ya Nzambi, beto ke na
mfunu ya mayele ya Nzambi mpi. Kuzaba nki beto
fweti sala lumbu na lumbu, kuzenga nki section
kulanda ntangu beto kuma na ecole secondaire,
kuzaba mvutu ya mbote kuvutula bantu, kuzaba nki
kisalu kulanda, kuzaba kusala kinduku ti nani,
kuzaba nani beto lenda kwela, ti mambu mingi ya
nkaka.*

📖 **Leso ya Bible (Developpement) na banti ya
malongi 5 :** [Moniteur, vanda na boma ve sambu
bandambu kele 5. Yonso kele nkufi ti simple.]

**3.1 Bankento zole kwisaka na Ntotila Salomo,
kunwanina mwana. Kestio ya nene vandaka nki
mutindu kuzaba nani mama ya mwana yina.**

📖 **Tangila bana :** 1 Bantotila 3 :16-23

*16-19 Kilumbu mosi, bankento zole... kwisaka na
Ntotila Salomo...Mosi tubaka nde : ...bubu na
mpimpa, (mama yai) vandaka kuzaba ve nde
yandi me lala na zulu ya mwana na yandi, ebuna
mwana me fwa.*

*20 Yandi telamaka na kati ya mpimpa, yandi
baka mwana na mono...*

*22 Kansi nkento yina ya nkaka tubaka nswalu
nde : “Mpidina ve! Mwana yai ya moyo kele
mwana na mono, kansi ya kufwa kele mwana na
nge !” ...*

*23 Ebuna ntotila Salomo tubaka nde : « Beno
yonso zole ke tuba mutindu mosi nde : ‘Mwana
ya moyo kele ya mono, ya kufwa kele ya nge ! »*

❓ **Yula bana bakestio.**

🏠 **Bana sala bageste.**

👤 **Bana yimba ti kina.**

**3.2 Salomo tubaka nde yandi ta zenga mwana
bitini zole, ebuna yandi ta pesa bo yonso zole
ndambu ya mwana.**

📖 **Tangila bana :** 1 Bantotila 3 :24-25

*24 Yandi tubaka na bantu na yandi nde : « Beno
pesa mono mbele awa. » Bo nataka mbele,*

25 Ebuna yandi nde : « Beno zenga mwana yai
ya moyo na bitini zole. Beno pesa konso mama
kitini mosi. »

- ? Yula bana bakestio.
- 🏠 Bana sala bageste.
- 👤 Bana yimba ti kina.

**3.3 Nkento mosi ndimaka lukanu yina, kansi
nkento ya nkaka buyaka. Yandi lombakda nde,
mwana kwenda na nkento ya nkaka, sambu yandi
kufwa ve.**

📖 **Tangila bana :** 1 Bantotila 3 :26

26 Kansi mama ya mwana yina ya moyo, ntima
na yandi fulukaka na mawa sambu na mwana
na yandi. Yandi tubaka na ntotila nde :
« Mfumumu, pardo, kufwa yandi ve ! Pesa yandi
kaka na mama yai. »

Kansi nkento ya nkaka nde : “Ve, beno zenga
yandi kaka.... »

- ? Yula bana bakestio.
- 🏠 Bana sala bageste.
- 👤 Bana yimba ti kina.

**3.4 Salomo pesaka mwana na nkento ya tubaka
nde yandi kufwa ve. Yandi zabaka nde yandi
vandaka mama na mpila yandi wilaka mwana
mawa.**

📖 **Tangila bana :** 1 Bantotila 3 :27

27 Ntangu yai, Ntotila Salomo tubaka nde :
« Beno fwa mwana ve ! Beno pesa yandi na
mama yai ya ntete. Yandi muntu kele mama ya
mwana mpenza. »

- ? Yula bana bakestio.
- 🏠 Bana sala bageste.
- 👤 Bana yimba ti kina.

**3.5 Bantu yonso yitukaka sambu bo bakisaka nde
mayele ya Nzambi vandaka na Ntotila sambu na
kuzenga makambu mbote-mbote.**

📖 **Tangila bana :** 1 Bantotila 3 :28

28 Ntangu bantu ya Israele waka mutindu
Ntotila Salomo zengaka makambu yai, bo
zitisaka yandi mingi, sambu bo zabaka nde
Nzambi Yandi mosi me pesa yandi mayele na
kuzengaka makambu mbote-mbote.

- ? Yula bana bakestio.
- 🏠 Bana sala bageste.
- 👤 Bana yimba ti kina.

>|< **Kumanisa lesa :**

Mayele ya Nzambi fulukaka na kati ya Ntotila
Salomo, sambu yandi sosaka yo na Nzambi.
Nzambi lenda pesa beto mayele mpi kana beto
sosa Yandi.

👤 **Nkunga:** Sosa Ntete

♥ **Verse ya Kubambuka :**

Mpidina lukwikilu na beno ke katukaka na mayele
ya bantu ve, kansi na ngolo ya Nzambi.
1 Korinto 2 :5

👤 **Devoir sambu na bana bakristo :**

Beno bana ya me tula ntima dezia na Yesu Kristo,
devoir mono ke pesa beno kele kusosa nde Nzambi
twadisa beno na mayele na Yandi na mposho yai.

✝ **Kubinga bana kukwisa na Yesu :**

Beno yina me tula ntima ya Yesu ntete ve, mambu
ya mayele mingi ya nge lenda sala kele kubalula
ntima, kuzenga kulanda Yesu Kristo. Kana nge me
yilama bubuyai, beto ta vanda na kiese kusolula ti
nge na nima ya ecodim. Kaka kwisa vanda awa na
bakiti yai. Beto ta bakisa nde nge zola yamba Yesu.
Beto ta kwisa kusadisa nge.

📖 Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.**
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 3

Leso 3

***Mpidina lukwikilu na beno
ke katukaka na mayele ya
bantu ve,
kansi na ngolo ya Nzambi.***

1 Korinto 2 :5

Leso 4. Nzambi yikaka Salomo bimvwama ti ngolo ti mayele mingi.

1 Bantotila 4 :1-20, 5 :1-14, 2 Bansangu 1 :14-17, & 9 :11-28, Intro na Mukanda ya Bingana

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

🕒 **Kikuma** : Bana ta sosa Nzambi ti kudipesa na Yandi. Mpidina Yandi ta nungisa bo.

❤️ **Verse ya kubambuka** :

Kudipesa na Mfumu Nzambi. Tula Yandi ntima, ebuna Yandi ta sadisa nge. Bankunga 37 :5

🗨️ **Bankunga kwenda nzila mosi ti leso** :

Sosa Ntete

Tata, Mono Zola Nge !

II. Revisio

- ↑ Nki mutindu Salomo kumaka mayele mingi ? (Yandi lombaka yo na Nzambi.)
- ↑ Nki ya nkaka Nzambi silaka kupesa yandi ? (Bimvwama, lukumu, mayele ya kuluta)
- ↑ Nki mutindu Salomo songaka mayele na yandi ntangu bamama zole vandaka kunwanisa mwana ? (Yandi bakisaka nde mama ya kieleka ta zola ve mwana kufwa.)

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ **Kuyantika leso** :

Nzambi me sila nde kana beto sosa Yandi ntete, Yandi ta yika beto bima yonso ya nkaka ya beto ke na yo mfunu. Salomo sosaka Nzambi ntete na mpila yandi lombaka Nzambi kupesa yandi mayele ya kuyala bantu na Yandi mbote. Nzambi vandaka na kiese na yo. Yo yina Yandi yikaka Salomo bima ya nkaka mingi.

🏠 **Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4** :

4.1 Nzambi yikaka Salomo bimvwama.

📖 **Tangila bana** : 1 Bantotila 5 :6,7, 2 Bansangu 1 :15 ; 9 :13,17,20,22

5 :6 Salomo vandaka na bampunda 40,000 sambu na bapusupusu na yandi...

7...Ata kima mosi vandaka kukonda ve.

2 Bansangu 1 :15 Ntangu yandi vandaka ntotila, arza ti wolo vandaka mingi bonso matadi ya fioti na Yeruzalemi...

9 :13 Konso mvula Salomo vandaka kubaka bakilo (mingi) ya wolo,

17 Yandi salaka mpi kiti mosi ya nene ya kimfumu na meno ya nzioko, yandi pakulaka yo wolo-wolo.

20 Makopa yonso ya ntotila Salomo vandaka kunwa, bo salaka yo na wolo. Malonga yonso na nzo...mpi...

22 Ntotila Salomo lutaka bantotila ya nkaka ya nsi-ntoto na kimvwama...

❓ **Yula bana bakestio.**

🏠 **Bana sala bageste.**

🗨️ **Bana yimba ti kina.**

4.2 Nzambi yikaka Salomo lukumu ti kimfumu ya nene. Yandi pesaka mpi ngemba.

📖 **Tangila bana** : 1 Bantotila 4 :1,20 ; 5 :1,4

4 :1 Salomo vandaka mfumu ya ntoto yonso ya Israele.

20 Bantu ya Yuda ti Israele kumaka mingi mpenza bonso bambuma ya zelo na lweka ya masa. Bo vandaka kudia ti kunwa mbote. Bo vandaka kumona kiese na luzingu na bo.

5 :1 Salomo yalaka bantoto yonso, katuka nzadi ya Efrate na ndambu ya este, tii na nsi ya Filistia na ndambu ya weste, tii na ndilulu ya Ezipte na ndambu ya sude. Bantu ya bantoto yai yonso vandaka na maboko ya ntotila Salomo bilumbu yonso na luzingu na yandi. Bo vandaka kufuta mpaku na yandi.

4.... mpidina yandi vandaka kuzinga na ngemba ti bantu ya bantoto yina ya penepene.

5 :11....Lukumu na yandi panzanaka na bantoto yonso ya penepene.

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👂 Bana yimba ti kina.

4.3 Nzambi yikaka Salomo mayele kuluta bantu yonso ya nkaka.

📖 **Tangila bana :** 1 Bantotila 5 :9-11

5 :9 Nzambi pesaka Salomo mayele ti ngangu ya kuluta mingi. Mpila ya kutesa yo kele ve.

10 Salomo vandaka mayele mingi kuluta bantu yonso kuna na ndambu ya este ti na nsi ya Ezipte.

11 Yandi lutaka bantu yonso na mayele...

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👂 Bana yimba ti kina.

4.4 Salomo sonikaka bingana ya mayele ya Nzambi pesaka Yandi. Yo kele mukanda ya Bingana na Bible na beto.

📖 **Tangila bana :** 1 Bantotila 5 :12-14

5 :12 Yandi sonikaka bingana 3,000...

13 Yandi tubaka sambu na banti ya mutindu na mutindu...Yandi tubaka mpi sambu na bambisi, bandeke, bambisi yina ke tambulaka divumu na ntoto, ti bambisi ya masa.

14 Bantotila yonso ya nsi-ntoto waka nsangu ya mayele ya Salomo. Bo tindaka bantu na kwisa kuwa yandi.

NB : Mukanda ya Solomo sonikaka na bingana ya mayele na yandi, yo kele mukanda ya Bingana ya Bible na beto. Yo kele na forme ya poesie na mpila bahebreu sonikaka yo.

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👂 Bana yimba ti kina.

>|< Kumanisa lesu :

Salomo sosaka Nzambi. Yandi lombaka Nzambi bimvwama to lukumu ve, kansi Nzambi yikaka yandi bima yai yonso sambu yandi sosaka Nzambi.

♥ **Verse ya Kubambuka :**

Kudipesa na Mfumu Nzambi. Tula Yandi ntima, ebuna Yandi ta sadisa nge. Bankunga 37 :5

[Moniteur, bana tuba verse mbala tatu. Na nima, tula yo na misiki ti yimba yo mbala tatu to kuluta diaka.]

👋 **Devoir sambu na bana bakristo :**

Beno ya me yamba Yesu Kristo dezia, keti beno ke sosa Nzambi na ntima na beno yonso ? Devoir mono ke pesa beno kele nde konso lumbu ya mposo yai, beno kudyula kestio yina. Tula ngolo kusosa Nzambi na mposo yai.

✝ **Kubinga bana kukwisa na Yesu :**

Beto me yindula mayele. Mambu ya mayele mingi kele kuyamba Yesu Kristo, kubalula ntima, kutula kivuvu yonso na Yandi kaka. Kana nge me yamba Yesu ntete ve, zaba nde Yandi zola nge mingi. Yandi fwaka na zulu ya kulunsi sambu Nzambi lenda lolula nge.

O, kinga diaka ve. Ndimasumu na nge bubuyai ti binga Yandi kukota na ntima ti na luzingu na nge. Zenga bubuyai nde nge ta landa Yandi tii na nsuka ya moyo na nge. Kana nge ke na mfunu ya lusadisya na mambu yina, kaka kwisa na beto na nima ya ecodim. Beto ta vanda na kiese kusamba ti nge sambu nge kuyamba Yesu Kristo.

📖 Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.** (Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 4

Leso 4

Nzambi pesaka
Mfumu Salomo
bimvwama
mingi ti lukumu
mingi—yonso
sambu yandi
sosaka Nzambi
ntete.

***Kudipesa na Mfumu
Nzambi.***

***Tula Yandi ntima,
ebuna Yandi ta sadisa nge.***

Bankunga 37 :5

Leso 5. Salomo sonikaka mayele na yandi na mukanda sambu na beto.

Mukanda ya Bingana (Bitini bonso mbandu)
(Bingana 10 :4, 12 :11, 12 :24, 13 :4, 13 :11, 14 :23,
19 :24, 20 :4, 22 :13, 24 :30-34, 26 :13-14.)

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

🕒 **Kikuma** : Bana ta sala ngolo na yonso Nzambi pesa bo ya kusala.

♥ Verse ya kubambuka :

*Kuvanda bumolo ta kumisa nge nsukami,
kansi kudipesa na kusalu ta kumisa nge mvwama.
Bingana 10 :4*

🗨️ Bankunga kwenda nzila mosi ti leso :

Mikanda ya Bible—Mikanda ya Poesie
Kuwa Bible

II. Revision

- ↑ Beto me mona mpila Salomo lombaka Nzambi kupesa yandi mayele sambu yandi yala bantu ya Nzambi mbote. Nzambi vandaka na kiese na yo. Yo yina Nzambi pesaka Salomo mayele kuluta bantu yonso ya nkaka. Beto me mona nde bantu ya bisika mingi kwisaka kuwa mayele na yandi. Beto me mona nde yandi tubaka bingana mingi ti sonikaka yo na mukanda.

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ Kuyantika leso :

Mikanda tatu ya Salomo sonikaka kele parti ya Bible na beto. Mosi beto binga yo mukanda ya “Bingana.” Yandi sonikaka bingana ya tadilaka mambu mingi, kansi bubuyai beto ta tala ndambu bingana ya kele kusolula BUMOLO. Mosi ya mambu yandi me tuba kele verse ya beto ya kubambuka bubuyai :

*Kuvanda bumolo ta kumisa nge nsukami,
kansi kudipesa na kusalu ta kumisa nge mvwama.
Bingana 10 :4*

Mukanda ya Bingana kele poesie na mpila bantu Baebreo sonikaka yo. Bambuka nde mbala mingi, bo ta tuba kima mosi ya mfunu, ebuna bo ta landa

kutuba yo diaka na bandinga ya nkaka.

To, bo ta tuba kima mosi ya mfunu, ebuna bo ta tuba contraire na yo.

Ntangu ya nkaka, bo ta tuba kima mosi ya mfunu, ebuna bo ta pesa mbandu na yo.

🌟 Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :

5.1 Kana muntu kele bumolo ve, yandi ke tala mbote bilanga na yandi.

📖 Tangila bana : Bingana 12 :11

*Muntu yina ke salaka bilanga ke na bima mingi ya kudia,
Kansi muntu yina ke lutisaka ntangu na bangindu ya mpamba-mpamba ,
yandi ke na mayele ve.*

(Tala nde yandi me tuba kima mosi, ebuna yandi me tuba contraire na yo.)

Bingana 20 :4

*Muntu ya bilanga, kana yandi kele bumolo na ntangu ya kusala bilanga,
yandi ta zwa kima ve na ntangu ya kukatula bima.*

(Tala nde yandi tuba mambu mosi, ebuna yandi pesa mbandu na yo to nsuka ya mambu yina.)

Bingana 24 :30-31

Mono vandaka kutambula na bilanga ya muntu mosi ya bumolo ti ya buzoba.

Bilanga yango vandaka ya kifuluka na banti ya nsende ti matiti mingi. Kibaka ya matadi yina ziungaka bilanga na yandi, yo vandaka me bwa.

(Yandi tuba mambu mosi, ebuna mbandu to nsuka ya mambu yina.)

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

🗨️ Bana yimba ti kina.

5.2 Muntu ya bumolo ke na baraiso mingi nde yandi ta sala ve.

📖 Tangila bana : Bingana 24 :32-34

*Mono talaka mambu yai, mono yindulaka fioti,
ebuna mono bakaka mayele yai ke tuba nde :
Kwenda na nge na mbeto, nge lala ka nge. Kanga maboko na nge, nge pema ka nge.*

*Kansi ntangu nge ke lala, kinsukami ta kwisila nge
bonso muyibi, mpasi ta simba nge bonso soda.*

(Yandi tuba mambu mosi ti nsuka na yo.)

Bingana 22 :13

Muntu ya bumolo ke vandaka na nzo.

*Yandi ke tubaka nde : “O, o, mono ke basika na
nganda ve, mbaimbai nkoi ta simba mono.”*

Bingana 26 :13-14

*Muntu ya bumolo, ksalu na yandi kudibalula-balula
na mbeto.*

*Yandi kele bonso kielo ke kangukaka ti kukangama
yo mosi.*

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👤 Bana yimba ti kina.

5.3 Kana muntu kele bumolo ve, yandi ke kudipesa na ksalu.

 Tangila bana : *Bingana 12 :24*

*Kudipesa na ksalu ke kumisaka muntu muntu ya
nene,*

Kansi bumolo ke kumisaka muntu mpika.

Bingana 13 :4

*Muntu ya bumolo lenda zola kima ata konso
mutindu, kansi yandi ta zwa yo ve.*

*Kansi muntu yina ke salaka ngolo, yandi ta zwa
konso kima ya yandi zola.*

Bingana 14 :23

*Kana nge sala ksalu, nge ta mona mbote,
kansi kituba-tuba ta yika nge kima ve.*

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👤 Bana yimba ti kina.

5.4 Muntu ya bumolo ke sosa mpila na kuzwa bima nswalu kukonda kusala, kansi yo ke simba ve.

Bingana 13 :11

*Mutindu nge ke zwa nswalu kimvwama na nge
kukonda mpasi,*

Mutindu yo yina mpi nge ta vidisa yo.

Bingana 19 :24

Bantu ya nkaka, bumolo me lutila bo.

*Ata kutula madia na munoko na bo mosi, bo ke
kukaka ve.*

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👤 Bana yimba ti kina.

>|< Kumanisa lesu : Nzambi Yandi mosi pesaka Ntotila Salomo mayele ya mingi. Yandi sonikaka mayele yina sambu beto mpi lenda kuma mayele. Mambu mosi ya mayele kele kusala ngolo, kubuya bumolo.

♥ Verse ya Kubambuka :

*Kuvanda bumolo ta kumisa nge nsukami,
kansi kudipesa na ksalu ta kumisa nge mvwama.
Bingana 10 :4*

👋 Devoir sambu na bana bakristo :

Mono ke pesa beno bakristo devoir yai : beto sala ngolo na mambu na beto yonso. Yai kele mayele Salomo me songa beto.

✝ Kubinga bana kukwisa na Yesu :

Mambu ya mayele ya kuluta mayele yonso kele kuyamba Yesu Kristo bonso Mvulusi ti Mfumu na nge. Ntangu Matayo yindulaka Yesu Kristo, yandi tubaka nde, « Muntu kuluta Salomo me kwisa. » Nani lenda luta mayele ya Salomo ? Muntu ve, kansi kaka Yesu Kristo, Mwana ya Nzambi.

Salomo vandaka ve na mpila kukatula masumu ya bantu. Kansi Yesu Kristo pesaka menga na Yandi nkailu na Nzambi sambu na kukatula masumu na beto. Salomo telamaka na lufwa ve. Kana nge kwenda na Israele bubuyai, nge lenda mona maziamu na yandi. Kansi Yesu kele na kati ya maziamu ve. Yandi telamaka na lufwa. Yandi kele na moyo bubuyai, ti mvu ya mvu. Keti nge zola kulanda Yandi ? Kutula Yandi ntima ?

Binga zina na Yandi sika ya nge kele. Lomba Yandi kugulusa nge. Songa Yandi nde nge ke tula Yandi ntima. Yandi lenda lolula nge ti pesa nge luzingu ya mpa.

📖 Kana ntangu lungu, Longa mikanda ya Bible.
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 5

Leso 5

Ata bubu yai, bantu ya mayele zola mingi kulunguka mambu ya mayele ya Salomo sonikaka na mukanda ya Bingana.

***Kuvanda bumolo ta kumisa
nge nsukami,
kansi kudipesa na kisalu ta
kumisa nge mvwama.***

Bingana 10 :4

Leso 6. Salomo tungaka Nzo-Nzambi ya nene.

2 Bansangu 2-5:1

(Moniteur, Atasio ! Histoire yai ke monika mbala zole na Bible. Yo kele diaka na 1 Bantotila kapu 5—6. Beto me landa 2 Bansangu sambu yo pesa detail ya kuluta.)

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

🎯 **Kikuma** : Bana ta samba Nzambi na kimvuka sika mosi ti bakwikidi ya nkaka.

♥ **Verse ya kubambuka** : Bankunga 34 :4 “Beto vukana beto yonso, beto pesa Mfumu Nzambi lukumu. Beto kumiseno zina na Yandi.

🗨️ **Nkunga ke kwenda nzila mosi ti leso:**

Kumisa Zina ya Yesu

II. Revisio

Beto me mona mpila Nzambi pesaka Salomo mayele. Bubu yai beto ta mona mpila mosi Salomo sadilaka mayele yina—kusala lukanu ti kutunga nzo ya nene ya kitoko mingi ya bisambu.

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ **Kuyantika leso :**

Keti beno bambuka tata ya Salomo, Mfumu Davidi ? Davidi zolaka kusala mambu mosi ya mbote sambu na kumisa Nzambi. Yandi zolaka tunga Nzo-Nzambi ya nene—Tempelo. Kansi profeti Natani songaka yandi nde, ‘Ikele ve nge, kansi ikele mwana na nge ta sala yo.’

Nzambi pesaka Davidi nzila ve kutunga yo, kansi Davidi yidikaka bima ya nkaka na ntuala, sambu mwana na yandi tunga yo. Ntangu yai, mwana na yandi Salomo zola kulanda lukanu yina. Yandi zola tunga nzo ya bisambu ya kitoko kupesa Nzambi lukumu.

🌟 **Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :**

6.1 Davidi yantikaka kutunga nzo ya bisambu na lusadisu ya Mfumu ya Tire, kaka na sika ya Nzambi songaka Davidi.

📖 **Tangila bana** : 2 Bansangu 1 :18—2 :15, 3 :1

1 :18 Salomo zengaka na kutunga nzo sambu na Mfumu Nzambi...

2 :1 Yandi bakaka bantu (mingi) ...sambu na kunataka bima...sambu na kupasulaka matadi ...

2-4 Salomo tindaka ndinga na ...ntotila ya bwala Tire Irami nde : “...sadisa mono...Mono ke zola kutunga kisika ya beto ta sambilaka Mfumu Nzambi...yo ta vanda ya nene, sambu Nzambi na beto me luta banzambi yonso na nene.

6 Ntangu yai, tindila mono muntu mosi ya mayele yina lenda sala kisalu ya... bibende... kuyidika bilele yo kuma (ya kulere)...mpi kusala bifwanisu. Yandi ta sala nzila mosi ti bantu na mono ya mayele...

7 Tinda mono mpi banti...Mono zaba nde bantu na nge zaba mbote-mbote kuzenga banti..bantu na mono ta kwisa mpi kusadisa bo.

9 Bantu na nge yina...mono ta pesa bo ...ble...orze...vinu ti mafuta ya olive. »

10-14 Ntotila Irami sonikilaka Salomo... : « ...Mono ke pesa mersi na Mfumu Nzambi...Mono ke tindila nge mbuta mosi ya mayele....Yandi zaba kusala na ...bibende...na matadi ti na mabaya ;...kuyidika bilele...kusala bifwanisu...Ebuna nge...tindila beto (bima ya nge me tuba.) »

3 :1-2 Ntotila Davidi, tata ya Salomo, vandaka me yidika ntete kisika ya kutungila Nzo-Nzambi. Bo fweti tunga yo na Yeruzalemi, na zulu ya ngumba...kisika ya Mfumu Nzambi monikaka na Davidi.....Ebuna...Salomo yantikaka kutunga Nzo-Nzambi.

? **Yula bana bakestio.**

🏠 **Bana sala bageste.**

🗨️ **Bana yimba ti kina.**

6.2 Na kati ya nzo ya bisambu vandaka salle mosi sika nkembo ya Nzambi ta monika—kisika ya kuluta nsiku.

📖 **Tangila bana** : 2 Bansangu 3 :8-14

3 :8-9 Bo tungaka diaka kisika ya kuluta nsiku...bo sadilaka ...wolo-wolo ya kupakula na kati...

3 :10 Bo salaka mpi bifwanisu zole ya basherube na bibende. Bo pakulaka yo wolo. Bo tulaka yo na kisika ya kuluta nsiku.

11-13....Konso sherube vandaka na mapapu zole ya kutandula...

14 *Rido sambu na kisika ya kuluta nsiku, bo salaka
yo na lino ya kitoko ya bo me kumisa mbwaki, bule
ti mbwaka mpenza...*

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👤 Bana yimba ti kina.

6.3 Bantu ya kisalu na yandi salaka bima yonso ya kitoko kutula na kati, na mpila Nzambi songaka Moize kusala ntama na nzo ya bisambu ya ntenta.

📖 **Tangila bana :** 2 Bansangu 3 :5-7, 15—4 :22

5 *Na bibaka ya Nzo-Nzambi, bo tulaka mabaya ya
sedre. Ebuna bo pakulaka yo wolo.*

6 *Bo tulaka matadi ya ntalu na kati ya Nzo-Nzambi
sambu na kukumisa yo kitoko...*

7 *Wolo yango bo pakulaka yo na bibaka, na makunzi
ti na bakielo...*

Sommaire 3 :15—4 :22

*Bo salaka bima yonso ya Nzambi songaka Moize
kusala sambu na kupesa Yandi makabu ya menga ti
kusamba Yandi. Bo salaka bima ya bronze ya kitoko.
Bakielo bo pakulaka wolo sambu na kupesa Nzambi
lukumu.*

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👤 Bana yimba ti kina.

6.4 Bo manisaka kisalu yonso. Ebuna bo kotisaka bima ya Davidi me pesaka na kati na yo.

📖 **Tangila bana :** 2 Bansangu 5 :1

5 :1 *Ntangu Salomo me manisa kutunga Nzo-
Nzambi ya mvimba imene, yandi bakaka bima yonso
...ya tata na yandi Davidi pesaka na Mfumu Nzambi
(arza, wolo ti bima ya nkaka ya mutindu na
mutindu), yandi tulaka yo na nzo ya bo vandaka
kubumba kimvwama ya Nzo-Nzambi.*

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👤 Bana yimba ti kina.

>|< Kumanisa lesu :

Salomo salaka kisalu yai yonso sambu yo kele mbote
kusamba Nzambi na kimvuka, na kintwadi ti bakwikidi

ya nkaka. Nzo-Nzambi vandaka sika bo vandaka kutana
sambu na kupesa Nzambi nkembo.

♥ **Verse ya Kubambuka :**

*“Beto vukana beto yonso, beto pesa Mfumu Nzambi
lukumu. Beto kumisenzo zina na Yandi. Bankunga 34 :4*

👋 **Devoir sambu na bana bakristo :**

Beno bakristo, devoir mono ke pesa beno kele devoir
mosi ya kiese. Na mposo yai, mono ke lomba beno
kusosa konso ntangu ya beno lenda samba Nzambi na
kimvuka ti bakristo ya nkaka. Kiese mingi kusamba na
kimvuka !

✝ **Kubinga bana kukwisa na Yesu :**

Kimvuka ya nene ya bakwikidi ta vanda na zulu. Keti
nge kele sur nde nge ke kwenda kuna ? Bible tuba nde
Nzambi zaba bantu na yandi. Kana nge fwaka bubu yai,
keti Nzambi ta tuba nde, « Yamba mwana yai na nzo na
Mono. Yai kele mwana na Mono. Mono zaba yandi. »?

Kana nge zaba ve, nge lenda zaba bubu yai. Kaka binga
zina na Yesu na kieleka yonso. Ndima masumu na nge.
Balula ntima. Lomba lusadisu na Yandi kubika masumu
yina. Kwikila nde Yesu kele Mwana ya Nzambi ya fwaka
na sika na nge, ya telamaka na lufwa. Zenga nde nge
fweti landa Yandi.

Konso mposo, muntu ya zola beto kusadisa yandi na
mambu yina, yandi bikala na nima ya ecodim, beto
samba ti yandi.

📖 Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.**
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 6

Leso 6

***“Beto vukana beto yonso,
beto pesa Mfumu Nzambi
lukumu.***

***Beto kumiseno zina na
Yandi.***

Bankunga 34 :4

Leso 7. Salomo sambaka nde Nzo-Nzambi yina kuma nzo ya bisambu sambu na bantu ya bansi yonso.

2 Bansangu 5 :2-- 7 :22 (Beto lenda tanga yo mpi na 1 Bantolia 8, kansi 2 Bansangu kele na ndambu details kuluta.)

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

🕒 Kikuma :

Bana ta samba Nzambi na kikesa sambu beto zaba nde Yandi ke ndima bisambu ya bantu ya bansi yonso ya sosa Yandi.

❤ Verse ya kubambuka :

Yandi (Yesu) yantikaka kulonga bo nde : “Keti bo sonikaka na Mukanda ya Nzambi ve nde : ‘Nzo na Mono ta vanda nzo ya bisambu sambu na makanda yonso ya bantu?’ Marko 11 :17a

🗨 Bankunga ke kwenda nzila mosi ti leso :

Nzambi Ta Kuwa Nge
Beto Mene Kutana

II. Revisio

Beto me mona nde Salomo tungaka nki ?
(Nzo ya bisambu ya nene ti ya kitoko)

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ Kuyantika leso :

Mbala mingi, kana bantu me tunga nzo ya mpa sambu na bwala, na nima, bo sala fete sambu na kutula yo na maboko ya Nzambi. Nzo ya bisambu ya Salomo tungaka, yo vandaka ve ya bwala mosi. Yo vandaka sambu na babwala yonso ya Israele, ti sambu na bantu na konso kisika yina ta sosa kusamba Nzambi. Yo vandaka mambu ya nene. Ebuna yo lombaka fete mosi ya nene.

🏠 Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :

7.1 Na kiese yonso, Salomo vutulaka Sanduku ya Nzambi na sika na yo na kati ya Nzo-Nzambi.

📖 Tangila bana sommaire yai : 2 Bansangu
5 :2-14

Bambuka nde Nzambi pesaka bantu na Yandi kima mosi ya bo bingaka Sanduku ya Kuwakana to Sanduku ya Nzambi. Yai vandaka sika ya Nzambi songaka lukumu na Yandi. Yo vandaka ntete na kati ya Nzo ya Nzambi ya ntenta, sika bantu ya Israele sambaka Nzambi ntangu bo vandaka kutambula na nseke. Ntangu yai, Mfumu Salomo me tunga Nzo ya Nzambi ya mbote. Yo yina, yandi kotisaka Sanduku ya Nzambi na kati na yo.

Salomo bingaka bambuta yonso ya Israele, bo kwisa kusadisa kunata Sanduku ya Nzambi, kutula yo na kati ya Nzo ya Nzambi ya yandi me tunga. Banganga-Nzambi nataka yo na mpila Nzambi me songa bo, ti bantu ya nkaka kwendaka na ntwala na yo. Bo vandaka kubula bampungi, kusala misiki, ti kuyimba nde :

« Beno kumisa Mfumu Nzambi, sambu Yandi kele mbote. Kuzola na yandi mpi ke manaka ve. »

Bo tulaka yo na Nzo-Nzambi na sika bo me sala sambu na yo. Ebuna Nzambi kulumukaka na dituti ya ngolo. Yo fulusaka Nzo-Nzambi ya nene. Yo songaka nde Nzambi vandaka kibeni ti bo.

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

🗨 Bana yimba ti kina.

7.2 Salomo sambaka Nzambi nde Yandi kuwa lombilu bantu yonso ta tuba na nzo yina.

📖 Tangila bana bandambu yai : 2 Bansangu
6 :12--7 :3

12 Ebuna na meso ya bantu yonso... Salomo telamaka na ntwala ya mesa-kimenga. Yandi tandulaka maboko na zulu sambu na kusamba.

14 Yandi sambaka Nzambi nde : « Mfumu Nzambi...Nzambi ya nkaka kele ve na zulu ti na ntoto bonso Nge...

20-21 Tala nzo na Nge yai...wa bisambu na mono ti ya bantu na Nge ke samba Nge na nzo yai...wila beto mawa.

23-25 Bedisa muntu yina fweti bela...nungisa muntu yina fweti nunga...Kana ...bo salaka Nge masumu, ebuna kana bo kwisa kuvutuka na Nge...bo samba Nge na nzo yai...wa kusamba na bo, wila bo mawa...

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👤 Bana yimba ti kina.

7.3 Salomo tubaka nde Nzo yina ta vanda nzo ya bisambu sambu na bantu ya bansi yonso ya sosa Nzambi.

📖 **Tangila bana :** 2 Bansangu 6 :32-33

32 Kana nzenza kuna na ntoto ya ntama... wa nsangu ya lukumu na Nge...yandi kwisa kusamba Nge na nzo yai,

33 pana Nge Mfumu Nzambi kuna na zulu... wa bisambu na Yandi. Sala mambu yina ya yandi ke lombamba Nge, mpidina bantu yonso ya nsi-ntoto ta zaba Nge. Bo ta tinaka Nge boma...

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👤 Bana yimba ti kina.

7.4 Bo salaka makabu ya menga mingi, ti Nzambi ndimaka makabu na bo. Bo salaka mpidina bilumbu 7 kutula mesa na maboko ya Nzambi, ti bilumbu 7 diaka ya fete.

📖 **Tangila bana :** 2 Bansangu 7 :1-10

1 Ntangu Ntotila Salomo manisaka kusamba Nzambi imene, tiya katukaka na zulu. Yo kwisaka kuyoka makabu yonso ya bo pesaka na zulu ya mesa-kimenga. Ebuna lukumu ya Mfumu Nzambi fulukaka na nzo-Nzambi.

3 ...Bantu ya Israele...fukamaka ilungi na ntoto, bo sambaka Mfumu Nzambi. Bo pesaka Yandi mersi sambu na mambote na Yandi ti kuzola na Yandi yina ke manaka ve.

4-5 Ntangu yai, Ntotila Salomo ti bantu yonso ya Israele pesaka makabu na Mfumu Nzambi. Bo fwaka bangombe..ti mameme (mingi-mingi.)

6 Banganga-Nzambi...(ti) bantu ya dikanda ya Levi vandaka ...ke yimba bankunga ti kubula bima ya miziki...kubula bampungu. Bantu yonso mpi vandaka me telama.

8 ...Bo salaka ...bilumbu nsambwadi (sambu na kupesa mesa-kimenga na maboko ya Nzambi). Bantu vandaka mingi mpenza...ebuna bo salaka diaka bilumbu nsambwadi sambu na Nkinsi...

9 Na nima...Salomo vutulaka bantu...na babwala na bo. Bo vutukaka na kiese mingi...

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👤 Bana yimba ti kina.

>|< **Kumanisa lesu :**

Na lumbu ya kutula nzo-bisambu na maboko ya Nzambi, Salomo yindulaka ve kaka bantu na yandi Israele, kansi yandi yindulaka bantu ya bansi yonso. Yandi lombaka Nzambi kuyamba bo yonso yina ta kwisa kusamba Yandi. Yandi zolaka nde bo mpi zaba Nzambi, bo mpi samba Yandi.

♥ **Verse ya Kubambuka :**

Yandi (Yesu) yantikaka kulonga bo nde : “Keti bo sonikaka na Mukanda ya Nzambi ve nde : ‘Nzo na Mono ta vanda nzo ya bisambu sambu na makanda yonso ya bantu?’ Marko 11 :17a

👋 **Devoir sambu na bana bakristo :**

Beno bakristo, keti beno ke samba sambu na bantu ya bansi yonso bonso Salomo salaka ? Devoir mono ke pesa beno, yo yai : Na mposo yai, samba sambu na bantu ya batribu ya nkaka mpi bansi ya nkaka nde bo mpi kwisa kuzaba Nzambi.

✝ **Kubinga bana kukwisa na Yesu :**

Salomo zolaka nde bantu yonso zaba Nzambi. Nzambi tindaka Mwana na Yandi Yesu Kristo. Yandi kotaka nsi yai ya beto. Yandi zingaka mbote-mbote na kati na beto. Yesu fwaka sambu na kubaka ndola ya mbi ya beto me sala. Kansi Yandi me bikala na lufwa ve. Yandi telamaka na lufwa, ke zinga bubuyai, ke yala na diboko ya kibakala ya Tata Nzambi.

Yandi me sila nde konso muntu yina balula ntima na Yandi, yina tula kivuvu kaka na Yandi mpamba, yandi ta guluka. Yesu ta lolula yandi. Yesu ta pesa Yandi ntima ya mpa. Yandi ta zwa luzingu ya mpa bubuyai. Yandi ta landa Yesu na luzingu na yandi, ti yandi ta baka moyo mvu ya mvu.

📖 Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.** (Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

NSUKA YA LESO 7

Leso 7

***Yandi (Yesu) yantikaka kulonga bo
nde :***

***“Keti bo sonikaka na Mukanda ya
Nzambi ve nde :***

***‘Nzo na Mono ta vanda nzo ya
bisambu sambu na makanda yonso
ya bantu ?’***

Marko 11 :17a

Leso 8. Salomo tulaka kimfumu ya Nzambi na ntwala ya kimfumu na yandi mosi.

1 Bantotila 7:1-12, 2 Bansangu 8

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

🎯 **Kikuma :** Bana ta sosa Kimfumu ya Nzambi ntete na ntwala ya mambu yonso ya nkaka.

♥ **Verse ya kubambuka :** (Malongi ya Yesu Kristo)
“...beno landa kaka na kusosa Kimfumu na Yandi ti mambu yina ya Yandi ke zolaka, ebuna Yandi ta yika beno bima ...yonso (ya mfunu).» Matayo 6 :33

🗨️ **Nkunga ke kwenda nzila mosi ti leso :**

Sosa Ntete

II. Revisio

- ↑ (Salomo tungaka nki nzo ya nene ? (Ee, Nzo-Nzambi ya kitoko, ya nene, ya ngolo, ya ntalu.)
- ↑ Yandi tungaka yo sambu na kupesa lukumu na nani ? (Ee, na Nzambi. Na yandi mosi ve, ata yandi vandaka mfumu, kansi na Nzambi.)

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ **Kuyantika leso :**

Ntete, Salomo tulaka ngolo kutunga Nzo-Nzambi ya kitoko. Mambu ya Nzambi ntete, na ntwala mambu ya yandi mosi. Kansi na nima, yandi mpi tungaka banzo ya nkaka ya kitoko mingi mpi.

🏠 **Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :**

8.1 Salomo tungaka nzo ya kimfumu ya yandi mosi ti ya nkento na yandi.

📖 **Tangila bana :** 1 Bantotila 7 :1-8

1 Salomo tungaka mpi banzo ya kimfumu na yandi...

2-3 Na kati ya nzo yina, bo tungaka nzo ya bo pesaka zina « Mfinda ya Libani ». Yo vandaka (nene mingi)...

6-7 Bo tungaka mpi « Nzo ya Makunzi”...bo tungaka diaka “Nzo ya Kiti ya Kimfumu” ya bo vandaka kuringa mpi “Nzo ya Kusambisa Makambu”, sambu kisika yo yina Salomo fweti sambisa makambu ya bantu....

8 Nzo ya yandi mosi Salomo fweti lala, bo tungaka yo ...Bo tungaka mpi nzo ya nkaka ya mutindu yo yina sambu na mwana-nkento ya ntotila ya nene ya Ezipte yina ya Salomo kwelaka.

? **Yula bana bakestio.**

🏠 **Bana sala bageste.**

🗨️ **Bana yimba ti kina.**

8.2 Salomo tungaka babwala ya nkaka.

📖 **Tangila bana bandambu yai :** 2 Bansangu 8 :2-6

2-3 Yandi tungaka diaka babwala yina ya Irami...pesaka yandi... Na nima yandi kwendaka diaka kunwanisa ntoto ya Amati ti ya Soba, yandi botulaka yo.

4-5 Yandi tungaka diaka bwala Palmire na ntoto ya zelo na zelo ti babwala yonso ya Amati sambu na kubumbaka madia. Salomo tungaka diaka (babwala mingi ya nkaka).

6...Yandi tungaka mpi konso kima ya yandi monaka mbote ya kutunga na kati ya Yeruzalem...ti bantoto yonso ya kimfumu na yandi.

? **Yula bana bakestio.**

🏠 **Bana sala bageste.**

🗨️ **Bana yimba ti kina.**

8.3 Salomo pesaka makabu na mpila Nzambi songaka bo.

📖 **Tangila bana :** 2 Bansangu 8 :12-16

12 Salomo pesaka makabu...na Mfumu Nzambi na zulu ya mesa-kimenga ya yandi tungaka na ntwala ya Nzo-Nzambi,

13 mutindu vandaka nsiku ya Moize sambu na bankinsi...

? **Yula bana bakestio.**

🏠 **Bana sala bageste.**

🗨️ **Bana yimba ti kina.**

8.4 Salomo tindaka bantu kutosila yandi wolo na nsi ya nkaka.

Tangila bana : 2 Bansangu 8 :17-18

17 Ntangu yai Salomo kwenda na ... babwala zole na lweka ya nzadi ya nene ya Mbwaki...ntotila Irami tindilaka yandi bamaswa...

18 ...bantu ya Salomo kwendaka na nsi ya Ofire, bo bakaka wolo...

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👤 Bana yimba ti kina.

Binga Yandi kugulusa nge, kutwadisa luzingu na nge. Yandi ta gulusa nge bubu yai kana nge ta binga zina na Yandi na kieleka yonso.

📖 Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.**
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 8

>|< Kumanisa leso :

Mfumumu Salomo salaka mambu mingi ya mbote, ti kimfumu na yandi kumaka ngolo. Kansi yai yonso, Nzambi kangulaka nzila kusala yo sambu Salomo tulaka mambu ya Nzambi ntete. Yandi tungaka ntete Nzo ya Nzambi. Na nima Nzambi yikaka yandi bima mingi ya nkaka.

❤ **Verse ya kubambuka** : (Malongi ya Yesu Kristo)

“...beno landa kaka na kusosa Kimfumu na Yandi ti mambu yina ya Yandi ke zolaka, ebuna Yandi ta yika beno bima ...yonso (ya mfunu). » Matayo 6 :33

👤 **Nkunga:**

Sosa Ntete

Devoir sambu na bana bakristo :

Devoir mono ke pesa nge yo yai : Na mposho yai, sosa kutula mambu ya Nzambi ntete, na ntwala ya mambu yonso ya nkaka.

Kubinga bana kukwisa na Yesu :

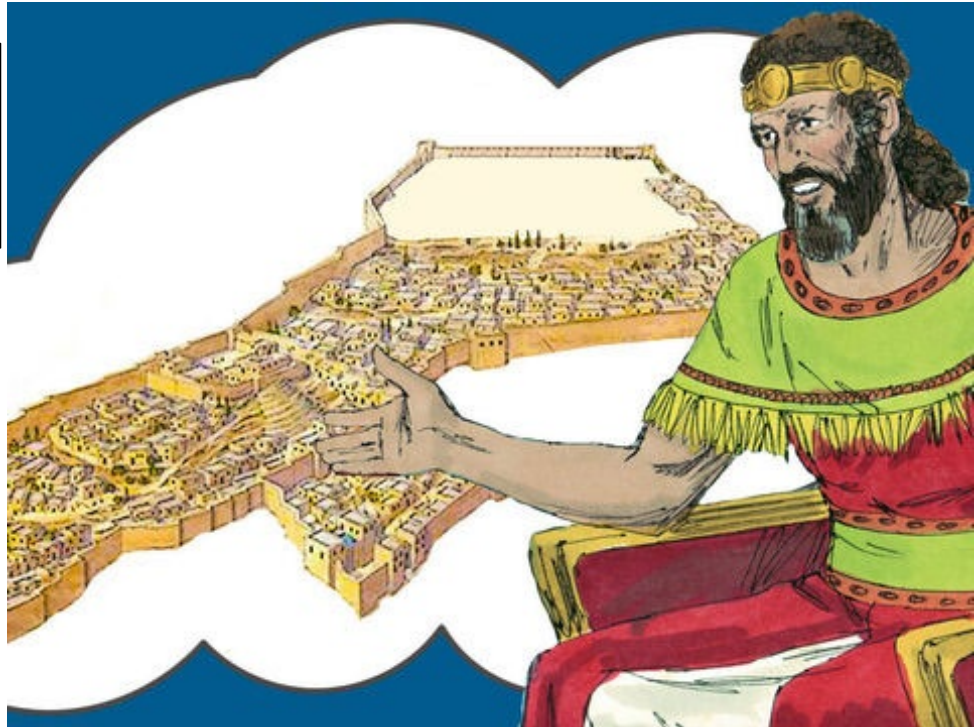
Kana nge me balula ntima ntete ve kuyamba Yesu Kristo, yai kele mambu ya ntete Nzambi ke zola na nge. Beto yonso me fwa bansiku ya Nzambi. Beto me sala mambu mingi ya Yandi ke ndima ve.

Kana nge zola Yandi kundima nge lumbu mosi bonso muntu na Yandi ya lenda kota zulu, yo lombamba nge balula ntima. Zenga nde nge ta bika nzila ya masumu, nge ta landa Yesu Kristo. Tula ntima na Yandi, nde Yandi me futa mfuka ya masumu ya nge. Kwikila nde Yandi me telama na lufwa.

Leso 8

Na nima ya kutunga Nzo-
Nzambi, Mfumu Salomo
tungaka banzo mingi ya nkaka
ya kitoko.

***(Malongi
ya Yesu
Kristo)***

***“...beno landa kaka na kusosa
Kimfumu na Yandi ti mambu yina
ya Yandi ke zolaka,
ebuna Yandi ta yika beno bima
...yonso (ya mfunu). »***

Matayo 6 :33

Leso 9 Ntotila-nkento ya nsi Saba kwisaka kumona lukumu ti mayele ya Salomo.

1 Bantotila 10 :1-13, 2 Bansangu 9 :1-12
(Yai yonso zole ke kwenda nzila mosi.)

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

🎯 **Kikuma** : Bana ta tula ntima na Nzambi. Yandi nungisa bo bonso kele lukanu na Yandi.

❤️ **Verse ya kubambuka** :

Yo yina, beno kudikumumusa na nsi ya diboko ya ngolo ya Nzambi, na mpila nde Yandi ta tedimisa beno na kilumbu yina ya Yandi me tulaka. 1 Piere 5 :6

👂 **Nkunga ke kwenda nzila mosi ti leso** :

Kudikumumusa na Meso ya Nzambi

II. Revisio

Mfumu Salomo me tunga Nzo-Nzambi mosi ya kitoko. Na nima yandi me tunga nzo ya nene ya kimfumu ti banzo mingi ya nkaka ya kitoko. Ata babwala, yandi me tunga yo mpi--yonso ya kitoko, ya lukumu.

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ **Kuyantika leso** :

Kuvandaka muntu mosi zina ya Kupusa. Kupusa zolaka kudipusa na ntwala. Bantu ya nkaka monaka yandi lulendo. Bo zolaka yandi ve. Konso ntangu, Kupusa ta tuba nde, « Mono fweti vanda muntu ya ntete. Mono me luta mbote na bantu yonso. Nani ya nkaka lenda sala yo kuluta mono ? » Bana, keti nge ta zola Kupusa kuvanda nduku na nge ? Mono banza ve.

Mfumu Salomo vandaka muntu ya nene. Nzambi pesaka yandi lukumu mingi. Kansi yandi kwendaka ve kusosa kudinungisa. Yandi kaka yalaka bantu na yandi Israele na ngolo ya Nzambi pesaka yandi.

🏠 **Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4** :

9.1 Mfumu-nkento ya nsi ya Saba waka mambu ya lukumu ya Salomo. Yandi kwisaka na Yeruzalem na bimvwama mingi kuzikisa kana yo vandaka ya kieleka.

📖 **Tangila bana** : 1 Bantotila 10 :1

1 Ntotila-nkento ya nsi ya Saba waka nsangu ya lukumu ya Salomo. Yandi kwisaka na Yeruzalemi sambu na kumeka Salomo ti kuyula yandi mambu ya mpasi-mpasi mpenza.

? **Yula bana bakestio.**

🏠 **Bana sala bageste.**

👂 **Bana yimba ti kina.**

9.2 Salomo pesaka mvutu ya mayele na banyiufula yonso ya yandi. Yo yina, yandi yitukaka na mayele na yandi ti bimvwama na yandi.

📖 **Tangila bana** : 1 Bantotila 10 :2-5

2 Yandi kwisaka ti bantu mingi ya kisalu ti bashamo me nata mananasi ya kitoko, matadi ya ntalu, ti ndambu mingi ya wolo. Ntangu bo kutanaka, yandi yulaka Salomo mambu yonso ya yandi vandaka na yo na ntima.

3 Salomo pesaka mvutu na yo yonso...

4-5 Ntotila-nkento yitukaka mingi na kumona mayele ya Salomo. Yandi yitukaka mingi mpi na kumona nzo ya kimfumu ya yandi tungaka, (ti bimvwama ya nkaka)... Bima yai yonso kumisaka yandi kisakasaka.

? **Yula bana bakestio.**

🏠 **Bana sala bageste.**

👂 **Bana yimba ti kina.**

9.3 Yandi pesaka Nzambi lukumu sambu na yonso ya yandi monaka ti waka.

📖 **Tangila bana** : 1 Bantotila 10 :6-9

6 Yandi tubaka na Salomo nde : « Mambu ya mono waka na ntoto na mono ...yo kele ya kieleka. »

7 Kansi mono zolaka ve kundima yo tii kuna mono kwisa kumona yo na meso na mono mosi. Kansi yina ya mono waka kele fioti. Mayele na nge ti kimvwama na nge me luta yonso ya mono waka !

...

*9 Lukumu na Mfumu Nzambi, Nzambi na nge !
Yandi me solaka nge na kuvanda ntotila ya
Israele.....nge sambisa bantu yonso kiteso mosi."*

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👤 Bana yimba ti kina.

**9.4 Bo pesanaka makabu bo na bo, ebuna mfumu-
nkento vutukaka na nsi na yandi.**

📖 Tangila bana : 1 Bantotila 10 :10-13

*10 Ebuna ntotila-nkento ya Saba pesaka Salomo
...wolo, ndambu mingi ya mananasi ya kitoko, ti ya
matadi ya ntalu....*

*13 Ntotila Salomo mpi pesaka ntotila-nkento ya
Saba bima yonso ya yandi zolaka. Yandi pesaka
yandi mpi bakado ya bo ke pesaka na ntotila bonso
Salomo. Na nima, ntotila-nkento vutukaka na nsi
na yandi ti bantu na yandi.*

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👤 Bana yimba ti kina.

>|< Kumanisa lesu :

Salomo zwaka ve lukumu sambu yandi kwendaka
kusosa yo. Yandi sosaka kaka kuyala bantu na yandi
mbote. Ebuna Nzambi Yandi mosi nangulaka yandi.
Bantu ya bansi mingi monaka lukumu na yandi.

♥ Verse ya Kubambuka :

*Yo yina, beno kudikumusa na nsi ya diboko ya ngolo
ya Nzambi, na mpila nde Yandi ta tedimisa beno na
kilumbu yina ya Yandi me tulaka. 1 Piere 5 :6*

👤 Nkunga :

Kudikumusa na Meso ya Nzambi

👋 Devoir sambu na bana bakristo :

Kana nge kele mukristo, sosa ve kudipusa nge mosi,
kudinangula, kusonga bantu mambote na nge, mayele
na nge. Na mposo yai, sosa kaka kusala kimalu ya nge na
mpila mosi ya kwikama. Tula ntima na Nzambi nde
Yandi ta pesa nge lukumu ya Yandi ke zola sambu na
nge.

✝ Kubinga bana kukwisa na Yesu :

Kana nge kele mukristo ntete ve, zaba nde Nzambi me
buya nge ve. Nge muntu me buya Yandi. Yandi ke kinga
nge kubalula ntima, kutula lukwikilu na nge na Yandi.
Yesu me futa dezia mfuka ya mbi yonso nge me sala.
Tata Nzambi vandaka na kiese na yonso ya Yesu salaka.
Yandi me tedimisa Yesu na lufwa. Bo kele kukinga nge.
Nge ta zenga nki mutindu sambu na Yesu Kristo ?

Nge lenda binga Yandi nge mosi konso ntangu, konso
sika nge kele. Kana nge sosa lusadisus, bikala na nima ya
ecodim bubu yai. Beto ta vanda na kiese kusadisa nge.

📖 Kana ntangu lungu, Longa mikanda ya Bible.
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 9

Leso 9

Mfumu-Nkento ya
nsi Saba kwisaka
kumona kana Salomo
vandaka mayele ti
mwama mutindu
yandi me wa.

***Yo yina, beno kudikulumusa na
nsi ya diboko ya ngolo ya
Nzambi,
na mpila nde Yandi ta tedimisa
beno
na kilumbu yina ya Yandi me
tulaka.***

1 Piere 5 :6

Leso 10 Bankento ya Salomo bendaka ntima na yandi kuvudisa Nzambi.

1 Bantotila 11 :1-13

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

 Kikuma :

Bana ta yidika ntima kusosa mukwikidi ya kieleka na makambu ya luzolo ti mariage.

 Verse ya kubambuka :

Beno kwenda kuvukana ve ti bampani, sambu mambu ya mutindu yina lenda salama ve. Nki mutindu mambu ya mbote lenda vukana ti mambu ya mbi ? Nki mutindu mwini lenda vukana ti mpimpa ? 2 Korinto 6 : 14

 Nkunga ke kwenda nzila mosi ti leso :

Nsinga ya Bansinga Tatu

II. Revisio

- ↑ Beto ke landa luzingu ya Ntotila Salomo.
Nki beno lenda songa mono sambu na yandi ?
[Moniteur, kuwa nki bana lenda bambuka.]

III. Kulonga Leso Yai na Bana

 Kuyantika leso :

Beto me mona nde Nzambi pesaka Salomo mayele mingi. Kansi mayele ke sadisa kaka kana muntu landa yo. Salomo vandaka Ntotila ya nene-nene, kansi yandi kubwaka kubwa mosi ya ngolo na mambu mosi—bankento !

 Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :

10.1 Salomo zabaka nsiku ya Nzambi nde bantu na Yandi kwela ve bampani, kansi yandi landaka yo ve.

 Tangila bana : 1 Bantotila 11 :1-2

1 Ntotila Salomo vandaka kuzola bankento mingi ya bansi ya nzenza. Na nima ya mwana ya ntotila ya nene ya Ezipte, yandi kwelaka mpi bankento ya nsi ya Moabi, ... Edomi, ...bwala Sioni, ...Amoni ti ... Heti.

2 Yandi kwelaka bo ata Mfumu Nzambi tubaka na bantu ya Israele nde bo lenda kwelana ve ti bantu yina, mbaimbai bo ta benda bantu ya Israele na kusamba banzambi na bo. Kansi Salomo vandaka kuzola kaka bankento yina na ntima mosi.

? Yula bana bakestio.

 Bana sala bageste.

 Bana yimba ti kina.

10.2 Salomo zabaka nde na luyantiku, Nzambi kwelisaka bakala mosi ti nkento mosi. Yina lukanu na Yandi katuka luyantiku. Kansi yandi bakaka bankento mingi-mingi.

 Tangila bana : 1 Bantotila 11 :3a

1 Bantotila 11 :3a Yandi (Salomo) vandaka na bankento ya makwela nkama 700....Yandi vandaka mpi na bankento ya makangu 300.

? Yula bana bakestio.

 Bana sala bageste.

 Bana yimba ti kina.

10.3 Na mukanda ya Bingana, Salomo songaka bingonsa ya kulanda bankento ya ndumba. Kansi yandi pesaka nzila nde bankento na yandi kubenda yandi kusala mbi, ata kusamba banzambi ya nkaka.

 Tangila bana : Bingana 2 :16-18a, 1 Bantotila 11 :3b-8

Bingana 2 :16 Nge ta mona mpila ya kutina konso nkento ya mbi yina ke zola kubwisa nge na munoko na yandi ya sukadi.

17 yandi ke sadilaka bakala na yandi mubulu. Yandi ke landaka ve mambu ya yandi tubaka na meso ya Nzambi ntangu bo kwelaka.

18 Kana nge kwenda na nzo na yandi, nge kele na nzila ya lufwa...

1 Bantotila 11 :3b Bankento yai yonso (ya Salomo) salaka na mpila nde yandi kuvila Nzambi.

4 Ntangu yandi kumaka mununu, bo bendaka yandi na kusamba banzambi ya nkaka. Yandi lemfukilaka diaka ve Mfumu Nzambi...mutindu tata na yandi Davidi salaka.

5-6 Yandi sambaka (biteki mingi). Yandi salaka mbi na meso ya Mfumu Nzambi, sambu yandi vandaka kulemfukila Yandi ve bonso tata na yandi Davidi.

7-8 ...Yandi tungaka (banzo mingi)sambu na kusambila (biteki mutindu na mutindu.)

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👂 Bana yimba ti kina.

10.4 Yo yina, Nzambi vandaka na makasi ti Yandi zengaka Salomo ndola.

📖 **Tangila bana :** 1 Bantotila 11 :9-12

9-10 Ata Mfumu Nzambi, Nzambi ya Israele, kwisaka kudisonga na Salomo mbala zole na ndosi, ti kusonga yandi na kusamba ve banzambi ya banzenza, Salomo lemfukilaka Yandi ve... Yo yina Mfumu Nzambi waka makasi mingi.

11 Yandi tubaka na yandi nde : « Sambu nge me bebisa kuwakana na Mono wakanaka ti nge, nge me landa ve bansiku ya Mono pesaka nge, Mono ke katula kimfumu na maboko na nge...

12 Kansi sambu na tata na nge Davidi, Mono ta sala yo ve ntangu nge ke na moyo, kansi na ntangu yina ya mwana na nge ta vanda ntotila.

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👂 Bana yimba ti kina.

>|< Kumanisa lesu :

Bana, Salomo vandaka muntu ya kuluta mayele ya bantu yonso, katula kaka Yesu, Mwana ya Nzambi.

Salomo zabaka nsiku ya Nzambi mbote. Na mambu ya makwela, nkento mosi ya landa Nzambi. Mumpani ve.

Kansi yandi landaka ve mayele ya yandi zabaka. Yandi landaka ve mpila yandi mosi sonikaka na mukanda ya Bingana. Yandi pesaka nzila nde luzolo ya bankento bamimpani kusimba yandi. Ebuna disumu yina simbaka yandi, yo nikisaka yandi ngolo, yo bendaka yandi kusala mbi. Yandi yantikaka na ngolo ti lukumu yonso. Yandi manisaka na mawa sambu na mambu yina. O, bana, keba na mambu yina. Sambila Nzambi nde kana ntangu kulunga, Yandi pesa nge nkento to bakala ya mbote, ya zola Yandi.

♥ **Verse ya Kubambuka :**

Beno kwenda kuvukana ve ti bampani, sambu mambu ya mutindu yina lenda salama ve. Nki mutindu mambu

ya mbote lenda vukana ti mambu ya mbi ? Nki mutindu mwini lenda vukana ti mpimpa ? 2 Korinto 6 :14

👂 **Nkungu :**

Nsinga ya bansinga tatu

(Nsinga mosi na makwela keke Nzambi, ya zole keke bakala, ya tatu keke nkento.)

👋 **Devoir :**

Bana bakristo, devoir mono ke pesa beno keke kuyantika kusamba Nzambi sambu na muntu ya nge ta kwela kana ntangu me lunga.

✝ **Kubinga bana kukwisa na Yesu :**

Kansi, kana nge me yamba Yesu ntete ve, nge mosi keke mumpani, ata nge kwenda na bisambu to na ecodim. Nge fweti zenga kubika nzila ya masumu, kulanda Yesu Kristo. Kubalula ntima. Nge lenda sala yo, ata bubuyai. Yesu ke kinga kuyamba nge na fami ya Nzambi.

📖 Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.**
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 10

Leso 10

***Beno kwenda
kuvukana ve ti
bampani,
sambu
mambu ya
mutindu yina***

lenda salama ve.

***Nki mutindu mambu ya mbote
lenda vukana ti mambu ya mbi ?***

***Nki mutindu mwini lenda vukana ti
mpimpa ?***

2 Korinto 6 : 14

Leso 11 Bamariage ti bampani natilaka Salomo mpasi ti mawa.

1 Bantotila 11 :14-40, Mukanda ya Longi

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

🎯 **Kikuma** : Bana ta sosa mukwikidi ya kieleka na makambu ya luzolo ti mariage.

❤️ **Verse ya kubambuka** : 2 Korinto 6 :14 diaka

Beno kwenda kuvukana ve ti bampani, sambu mambu ya mutindu yina lenda salama ve. Nki mutindu mambu ya mbote lenda vukana ti mambu ya mbi ? Nki mutindu mwini lenda vukana ti mpimpa ?

🗨️ **Nkunga ke kwenda nzila mosi ti leso** :

Nsinga ya Bansinga Tatu

II. Revisio

↑ **Kuyindula diaka leso me luta** :

Bana, Salomo vandaka mayele mingi, kansi nki vandaka kubwa ya nene na yandi ? (Bankento. Yandi landaka ve bansiku ya Nzambi na mambu ya makwela. Yandi kwelaka bankento bampani, ti yandi kwelaka bo mingi.)

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ **Kuyantika leso** :

Beto monaka nde Nzambi vandaka na makasi na mpila Salomo kwelaka bankento bampani. Yo yina, Yandi zengaka yandi ndola. Yandi tubaka nde Yandi ta katula kimfumu ya Salomo. Kansi sambu tata na yandi Davidi landaka Nzambi mbote, mambu yina ta salama kaka na nima Salomo me fwa. Yo ta salama na ntangu ya mwana na yandi ta vanda kuyala. Bubuyai beto landa kumona mpasi ti mawa ya kwisaka na Salomo sambu yandi lemfukaka ve na mambu ya bankento ti makwela.

🏠 **Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 3** :

11.1 Ntete, Salomo vandaka na ngemba. Kansi na nima, sambu yandi lemfukaka ve na mambu ya bankento, Nzambi kumisaka bantu ya nkaka mbeni na yandi.

📖 **Tangila bana** : Bantotila 11 :14, 23, 26.

14 Adadi, muntu ya fami ya ntotila ya nsi ya Edomi, Mfumu Nzambi kumisaka yandi mbeni ya Salomo.

23 Mfumu Nzambi pesaka Salomo mbeni ya nkaka. Rezoni...

26 Muntu ya nkaka yina kumaka mbeni ya ntotila Salomo ke Yeroboami ...muntu ya ...ntoto ya Efrayimi.

? **Yula bana bakestio.**

🏠 **Bana sala bageste.**

🗨️ **Bana yimba ti kina.**

11.2 Ntangu Salomo me nuna, yandi sonikaka Mukanda ya Longi. Yo ke songa nde mambu yonso ya mbote ya luzingu yai, yonso kele ya mpamba kukonda Nzambi.

[Moniteur, keba. Mukanda yai Longi kele ve mukanda ya Kulonga, ya kele na mikanda ya Moize. Longi kele mukanda ya poesie. Yo ke landa mikanda ya Bankunga ti Bingana na Bible na beto.]

📖 **Tangila bana** : Longi 1 :2-3, 12-14 (Salomo yandi mosi ke tuba, ke sadila titre 'Longi.')

Longi 1 :2 Longi tubaka nde luzingu kele mpamba, yo kele mpamba, luzingu yonso kele mpamba, yo kele mpamba mpenza.

3 Muntu ke lutisa ntangu ya luzingu na yandi yai ya nkufi na kusala ngolo ti na kumona mpasi, ebuna nki yandi ta baka ?

12-14 Mono Longi, mono vandaka ntotila...Mono me tala bima yonso awa na ntoto, ebuna mono ke songa beno nde yonso kele mpamba. Yo kele kaka mupepe.

? **Yula bana bakestio.**

🏠 **Bana sala bageste.**

🗨️ **Bana yimba ti kina.**

11.3 Nsuka ya Mukanda ya Longi, yo yai : Zitisa Nzambi ti lemfuka na bansiku na Yandi, sambu Yandi ta sambisa konso mambu.

📖 **Tangila bana** : Longi 12 :13-14

12 :13 Na mambu yai yonso, ke na kima mosi mpamba ya kutuba : Zitisa Nzambi. Lemfuka na bansiku na Yandi, sambu yai kele kisina ya Nzambi me sadilaka muntu.

*14 Konso kima ya beto ke sala, Nzambi ke sambisa
beto-- ata mambu ya mbote to ya mbi, ata mambu
ya beto ke salaka na kinsweki.*

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👂 Bana yimba ti kina.

Makutu ya Yesu kele kukangula konso ntangu na bo
ya binga zina na Yandi na kieleka. Kana nge ke sosa
lusadisu, beto lenda samba ti nge na nsuka ya lesu
ya bubuyai.

📖 Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.**
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 11

>|< Kumanisa lesu :

Nzambi zolaka kusakumuna Salomo na mariage ya
mbote, kansi Salomo lemfukaka ve bansiku na yandi. Yo
yina, Nzambi pesaka Salomo ndola. Mabanza ya Salomo
kubwaka tii kiese na yandi manaka. Yandi monaka
luzingu yai yonso kima ya mpamba. Ata lukumu ti
bimvwama ti mayele na yandi yonso, bima ya
mpamba. Na nsuka, yandi bakisaka nde mambu ya
luta nene kele kuzitisa Nzambi ti kulemfuka na
Yandi.

♥ Verse ya Kubambuka :

2 Korinto 6 :14 diaka

*Beno kwenda kuvukana ve ti bampani, sambu
mambu ya mutindu yina lenda salama ve. Nki
mutindu mambu ya mbote lenda vukana ti mambu
ya mbi ? Nki mutindu mwini lenda vukana ti
mpimpa ?*

👋 Devoir sambu na bana bakristo :

Beno bakristo, tala mawa ya me kwisa na Salomo
sambu yandi lemfukaka na Nzambi ve na mambu
ya makwela. Devoir mono pesa beno kele kulanda
kusamba Nzambi nde Yandi twadisa nge na mambu
yina.

✝ Kubinga bana kukwisa na Yesu :

Salomo me tuba mbote nde luzingu kukonda
kulemfuka na Nzambi kele kaka ya mpamba. Nge
zola ve nde na nsuka ya luzingu na nge, nge mona
yo mpamba. Nge kele na mfunu ya Yesu Kristo na
luzingu na nge. Yandi ta pesa nge ngolo kulemfuka
na Nzambi ti luzolo na kulemfuka. Keti nge zola
bubuyai kuzenga kulanda Yandi? Nge lenda balula
ntima bubu yai. Nge lenda yamba Yandi bonso
Mvulusi ti Mfumu na nge.

Leso 11

**2 Korinto
6 :14 diaka**

**Beno
kwenda**

***kuvukana ve ti bampani,
sambu mambu ya mutindu
yina lenda salama ve.***

***Nki mutindu mambu ya mbote
lenda vukana ti mambu ya mbi ?***

***Nki mutindu mwini lenda vukana ti
mpimpa ?***

Leso 12 Salomo kufwaka. Luzingu ya Salomo ke songa beto nki ?

1 Bantotila 11 :41-43, 2 Bansangu 9 :29-31, Mikanda ya Bingana, Kitoko ti Longi ya Salomo sonikaka

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

🎯 **Kikuma** : Bana ta landa Nzambi kaka. Bantu ya nkaka ta nunga ve kubenda bo ve kubika nzila ya Nzambi. Bo me kota na nzila na Yandi, ebuna bo ta suka mpi na nzila na Yandi.

❤️ **Verse ya kubambuka** :

Yesu...nde: "Kana beno ke landa malongi na Mono, ya kieleka beno ke balonguki na Mono. Yoane 8 :31

🗨️ **Bankunga ke kwenda nzila mosi ti leso** :

Kana Beno Ke Zolaka Mono

II. Revisio

↑ **Kubambuka diaka baleso ya Salomo:**

- Salomo yantikaka luzingu na yandi na mpila ya mbote. Nki yandi salaka mbote ? (Yandi lombaka Nzambi kupesa yandi mayele kuyala Israele. Yandi tungaka nzo ya Nzambi. Yandi yindulaka mambu ya Nzambi na ntwala mambu na yandi mosi.)
- Yandi salaka nki mambu ya pesaka Nzambi kiese ve ? (Yandi kwelaka bankento bamimpani, ti yandi kwelaka bo mingi. Ntangu yandi me nuna, bo twadisaka yandi kusamba biteki na bo.)
- Nzambi vandaka na makasi na mambu yina, yo yina, Yandi pesaka Salomo nki ndola ? (Kukatula kimfumu na yandi na bilumbu ya mwana na yandi ta kuma mfumu.)

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ **Kuyantika leso** :

Salomo yantikaka mbote, kansi yandi manisaka luzingu na yandi na nsoni. Bu yandi me nuna, yandi kwendaka kusambila banzambi ya nkaka. O, mawa

mingi ! Nsoni mingi ! Bubuyai, beto yindula luzingu na yandi yonso, yo ke songa beto nki ?

📖 **Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :**

12.1 Salomo yalaka bamvula 40, ebuna yandi fwaka, ti bo zikaka yandi. Mwana na yandi Roboami yingaka yandi.

📖 **Tangila bana** : 1 Bantotila 11 :42-43

42 Yandi vandaka kuyala bantu yonso ya Israele kuna na Yerusalemi bamvula 40.

43 Yandi fwaka. Bo zikaka yandi na Bwala ya Davidi, ebuna mwana na yandi Roboami bikaka kuyinga yandi na kimfumu.

? **Yula bana bakestio.**

🏠 **Bana sala bageste.**

🗨️ **Bana yimba ti kina.**

12.2 Na bilumbu ya ntete na yandi, Nzambi pesaka Salomo mayele. Yandi sonikaka mukanda ya Bingana fuluka na mayele ya Nzambi pesaka. Yandi sonikaka mukanda 'Kitoko' kusonga luzolo ya kitoko na kati ya bakala ti nkento.

📖 **Tangila bana** : Kitoko 4:1a

4 :1a Nge ke ke kitoko, sheri na mono.

Nge ke ke kitoko mpenza !

Meso na nge ke ke kitoko bonso diama...

? **Yula bana bakestio.**

🏠 **Bana sala bageste.**

🗨️ **Bana yimba ti kina.**

12.3 Kansi Salomo landaka ve mayele ya Nzambi na mambu ya bankento. Na nsuka ya moyo na yandi, bo twadisaka yandi na nzila ya mbi. Yandi sonikaka mukanda 'Longi' kusonga mawa na yandi.

📖 **Tangila bana** : Longi 7:26

26 Mono monaka nde bankento ya nkaka me luta lufwa na mbi. Kuzola yina ya bo ke zola nge, yo ke ke mutambu to bukondi, ebuna maboko yina ya bo ke tula nge na nkingu ke ke miniololo...

? **Yula bana bakestio.**

🏠 **Bana sala bageste.**

🗨️ **Bana yimba ti kina.**

12.4 Salomo yantikaka mbote ti Nzambi. Yandi manisaka na nsoni, na ndola ya Nzambi. Luzingu na yandi na nsuka kumaka mawa, sambu yandi landaka Nzambi ve na mambu mosi—bankento.

 Tangila bana : Longi 10 :1

1 Banzinzi ya kufwa lenda basisa nsudi ya mbi na mulangi ya mananasi.

Kamwa-buzoba ya fioti lenda bebisa mayele ya nene.

? Yula bana bakestio.

 # Bana sala bageste.

👁️ Bana yimba ti kina.

>|< Kumanisa lesu :

Salomo yantikaka mbote. Yandi salaka mambu mingi ya mbote na luzingu na yandi. Na mambu mingi yandi pesaka Nzambi lukumu. Kansi na mambu mosi, yandi lemfukilaka Nzambi ve. Yo kumaka bonso mutambu kukanga yandi. Na nsuka ya moyo na yandi, Salomo kwendaka kusamba biteki ya bankento na yandi. Mambu yina, Nzambi zolaka yo ve. Salomo manisaka na nsoni.

♥ Verse ya Kubambuka :

*Yesu...nde: “Kana beno ke landa malonqi na Mono,
ya kieleka beno ke balonquki na Mono.”*

Yoane 8 :31

👋 Devoir :

Bana bakristo, keti nge ke tula ngolo kulanda Yesu na mambu yonso, kulanda yonso ya Yandi tuba ? Kana nge zaba nde kele disumu mosi nge ke sala ya ke pesa Yandi kiese ve, yai ntangu ya mbote kuyambula yo. Yindula mambu yina na mposo ke kwisa, ti tula ngolo kulanda Yesua na mambu yonso.

✝ Kubinga bana kukwisa na Yesu :

Beto yonso me sala mambu ya ke pesa Nzambi kiese ve. Bible ke tuba yai kele masumu. Yo kele mbi. Masumu me natila beto lufwa. Yo me kanga beto nzila kuvanda sikamosi ti Nzambi na zulu. Kansi Yesu fwaka na sika na beto. Kana beto ndima yina ya Yandi salaka sambu na beto, Nzambi ta

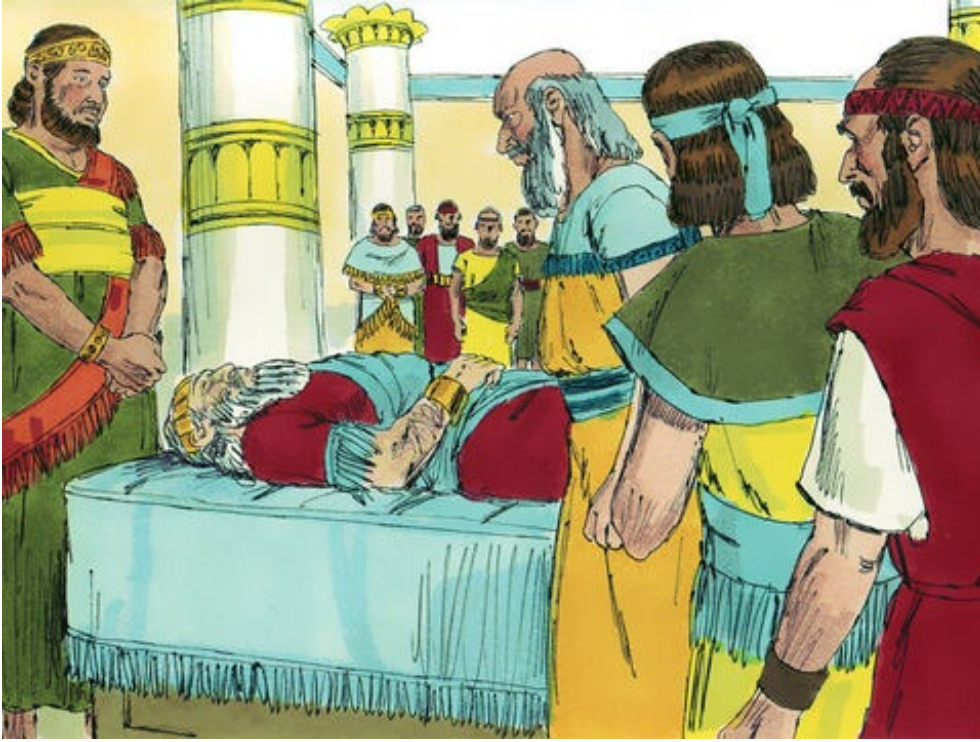
lolula beto ti pesa beto ntima ya mpa. Yandi ta pesa beto mvula na mvula.

Keti nge me ndima nde yina Yesu salaka vandaka sambu na nge ? Kana nge me yamba Yandi ntete ve, keti nge zola ve kusala yo bubuyai? Nge mpi lenda kuma mwana ya Nzambi.

 Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.**
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 12

Leso 12

***Yesu...nde:
“Kana
beno ke
landa
malongi***

***na Mono,
ya kieleka beno kele
balonguki na Mono.***

Yoane 8 :31

Leso 13 Roboami buyaka conseye ya bambuta, ebuna kimfumu kabanaka.

1 Bantotila 12, 2 Bansangu 10

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

🕒 **Kikuma** : Bana ta sosa conseye ya bantu ya mayele ti ya kinzambi. Bo ta wa ve konso conseye ya mpamba-mpamba.

♥ **Verse ya kubambuka** :

Ata bantu ya mayele bo wa. Mpidina bo yika mayele na bo. Ata bantu yina me longukaka, bo baka diaka bandongisila. Bingana 1 :5

🗨️ **Nkunga ke kwenda nzila mosi ti leso** :

Kuwa Bansongidila

II. Revisio

👆 **Kuyindula diaka baleso me luta** :

Beto me mona nde Ntotila Salomo zolaka Nzambi, ti yandi salaka mambu mingi ya pesaka Nzambi lukumu. Nani lenda tuba mbandu mosi ? [Moniteur, kinga fioti sambu mwana pesa mvutu.]

(Ee, yandi tungaka nzo-Nzambi ya nene, ya ngolo, ti ya kitoko.) Yandi yindulaka yo ata na ntwala kutunga nzo na yandi to banzo ya nkaka ya kimfumu. Yandi lombaka Nzambi mayele. Yandi sonikaka bingana mingi ya mayele. Mosi kele verse ya beto ya bubuyai-- Bingana 1 :5 :
Ata bantu ya mayele bo wa, mpidina bo yika mayele na bo. Ata bantu yina me longukaka, bo baka diaka bandongisila.

Salomo yalaka mbote. Bantu zolaka yandi. Yandi kumaka mvwama, ti yonso vandaka makabu ya Nzambi.

- Kansi yandi lemfukaka ve na mambu mosi. Nki mambu yina ? [Moniteur, pesa bana nzila kutuba.]

(Ee, yandi lemfukaka ve na mambu ya bankento. Yo yina, bankento na yandi bendaka yandi kusala masumu ya nkaka ya ngolo. Nki yo ?) [Moniteur, pesa bana nzila kutuba.]

(Ee, bo bendaka yandi kusamba biteki.) O, mbi ya nene ! O, nsoni ! O, mawa !

Nzambi vandaka na makasi. Yandi zengaka ndola ya nki sambu na Salomo ? [Moniteur, bana lenda vutula mvutu.] Ee, Nzambi tubaka nde Yandi fweti katula kimfumu to kaba yo na bilumbu ya mwana na yandi.

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ **Kuyantika leso** :

Ntangu lungaka nde Nzambi me baka moyo ya Ntotila Salomo. Nani me yinga yandi na kimfumu ? [Moniteur, bana lenda tuba.]

Ee, mwana na yandi Roboami kumaka mfumu na nima na yandi. Beto zaba dezia nki ta salama, sambu Nzambi me sila nde yo fweti salama. Beto zaba nde yonso ya Nzambi tuba, yo fweti lungisama. Beto zaba nde kimfumu fweti kabana. Yo salamaka mutindu yai :

🏠 **Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4** :

13.1 Bantu ya Israele kutanaka sambu na kutula Roboami ntotila.

📖 **Tangila bana** : 1 Bantotila 12 :1

1 Roboami ... bantu ya Israele ...kutanaka sambu na kutula yandi ntotila.

❓ **Yula bana bakestio.**

🏠 **Bana sala bageste.**

🗨️ **Bana yimba ti kina.**

13.2 Yeroboami twadisaka bantu kulomba Roboami nde yandi kitisa kizitu ya Salomo tulaka na zulu ya bantu.

📖 **Tangila bana** : 1 Bantotila 12 :2-5

2 Nsangu kumaka tii na Yeroboami.... Ntangu yandi waka nsangu yina...yandi kwisaka...

3 Bantu...ya norde, bo bingaka yandi, ebuna bo yonso kwendaka kutuba na Roboami nde :

4 « Tata na nge Salomo vandaka kupesa beto mpasi mingi...bisalu ya ngolo-ngolo bonso bampika. ...kana nge katula beto na mpasi yai, nge kumisa luzingu na beto mbote, beto ta ndima mpi na kusadila nge mbote. »

5 Roboami vutulaka nde : “Beno kwenda. Beno kwisa vutuka na nima ya bilumbu tatu.”...

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👑 Bana yimba ti kina.

13.3 Roboami sosaka conse, kansi yandi buyaka conse ya mbote ya bambuta. Yandi landaka conse ya mpamba-mpamba ya baleki.

📖 Tangila bana : 1 Bantotila 12 :6-15

6 Ntangu yai, Ntotila Roboami yulaka bambuta ...nde : « Nki mvutu ...mono ...pesa bantu yai ? »

7 Bo tubilaka yandi nde : « ...pesa bo mvutu ya mbote ... ebuna bo mpi ta sadilaka nge mbote ntangu yonso. »

8 Kansi Roboami waka ve malongi yina ya bambuta pesaka yandi. Yandi kwendaka kuyula bantu na yandi mosi....

9-11 .... Bo vutulaka nde : “Nge pesa bo mvutu yai nde : ...mono ta pesa beno mpasi ya kuluta mingi diaka.... »

13 Ebuna ntotila pesaka bo mvutu na makasi. Yandi bikisaka mayele yina ya bambuta songaka yandi.

14 Yandi vutulaka ...« Kana mpasi yina ya tata na mono vandaka kupesa beno lutilaka beno, ya mono ta vanda ya kuluta....»

15 Mpidina ntotila Roboami buyaka na kuwila bantu ya Israele....

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👑 Bana yimba ti kina. Nkunga ya lumbu yai, ‘Kuwa Bansongidila.

13.4 Yo yina, batribu mingi buyaka kimfumu ya Roboami. Kimfumu kabanaka bonso Nzambi tubaka.

📖 Tangila bana : 1 Bantotila 12:16-20

16 Ntangu bantu monaka nde Ntotila Roboami ke zola kuwila vo ve, bo tubaka na ndinga ya ngolo nde : « Ale, katuka Davidi ti fami na yandi ! Nki ya mbote bo me sadila beto ? Bantu ya Israele, beto kwendeno ! Beto bika Roboami yandi mosi kuyala kimfumu na yandi !” Yo yina, bantu ya Israele bikisaka Roboami, bo vutukaka ka bo,

17 ebuna Roboami bikaka kuyala kaka bantu ya Israele bayina vandaka kuzinga na ntoto ya Yuda.”....

20 Ntangu bantu ya Israele waka nde Yeroboami me kwisa kuvutuka, bo bingaka yandi na kwisa kukutana na bo, ebuna bo tulaka yandi ntotila ya Israele ya ndambu ya norde. Kaka bantu ya dikanda ya Yuda mpamba bikalaka ti fami ya Davidi.

? Yula bana bakestio.

🏠 Bana sala bageste.

👑 Bana yimba ti kina. Nkunga ya lumbu yai, Kuwa Bansongidila.

>|< Kumanisa lesu :

Bana, mambu yai yonso ya mbi me kwisila Ntotila Roboami sambu yandi landaka conse ya mpamba-mpamba, kansi yandi buyaka conse ya mbote. Beto keba na conseye ya beto ke landa. Beto sosa conse ya kinzambi, ebuna beto landa yo.

♥ Verse ya Kubambuka :

Ata bantu ya mayele bo wa, mpidina bo yika mayele na bo. Ata bantu yina me longukaka, bo baka diaka bandongisila. Bingana 1 :5

👏 Devoir sambu na bana bakristo :

Beno bakristo, devoir mono ke pesa beno kele kusala atasio na conseye ya nge ke landa na mposi yai, kana yo kele ya mbote to ve.

✝ Kubinga bana kukwisa na Yesu :

Kana nge zaba ve mbote-mbote kana nge me yambaka Yesu Kristo, mono kele na conse yai ya kinzambi kupesa nge : Kuinga diaka ve. Nge lenda kuma mwana ya Nzambi bubuyai. Yesu lenda lolula mbi yonso ya nge me sala. Yandi lenda kitula nge muntu ya mpa sesepi yai.

Keti nge me ndima nde yina Yesu salaka vandaka sambu na nge ? Kana nge me yamba Yandi ntete ve, sala yo bubuyai. Nge mpi lenda kuma mwana ya Nzambi.

📖 Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.** (Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 13

Leso 13

Ata bantu ya mayele bo wa, mpidina

bo yika mayele na bo.

Ata bantu yina me longukaka, bo baka diaka bandongisila.

Bingana 1 :5

MONITEUR, ATASIO !

MUKANDA YA FWETI LANDA MUKANDA YAI : Kimfumu ya Kukabana—Bantotila ti Baprofete

Beto na l'ASBL 'Ministères pour Chaque Enfant', beto me defisa nge mukanda yai. Kana nge me manisa baleso yai, SVP, vutula yo na Centre des Matériels na beto. Ntangu yina, nge ta vanda na kiyeka ya kudefa materiels ya mpa. Nge mpi ta sadisa mabundu ya nkaka ya ke kinga kusadila mukanda yai. Merci mingi.

BANKUNGA SAMBU NA BANA KUYIMBA

BETO MENE KUTANA

(We Have Come Into This Place and Gathered in His Name)

Beto yonso me kwisa
Beto mene kutana
Kusambila
O-o sambila Mfumu na beto !

KUDIKULUMUSA NA MESO YA NZAMBI

Kudikulumusa na meso ya Nzambi
(Kudikulumusa na meso ya Nzambi)
Kudikulumusa na meso ya Nzambi
(Kudikulumusa na meso ya Nzambi)
Ye Yandi ta nangula nge (Lumbu na lumbu)
Ye Yandi ta nangula nge !

KUMISA ZINA YA YESU

Kumisa zina ya Yesu
Kumisa zina ya Yesu
Ditadi na mono, Ngolo ya mono
Mvulusi na mono, ye lukwikilu !
Zitisa zina ya Ye-e-e-su !

KUWA BIBLE

Kuwa Bible
Tanga Bible
'Buna nge
ta mona
Nzila mbote mingi
Nzila mbote mingi
Ye ngangu !
Ye ngangu !

KUWA BANDONGISILA

(Ton: He's Got the Whole World in His Hands)

Kuwa bansongidila }
Ya mbote. 3X }
Bansongidila ya kinzambi.
Kuwa bansongidila }
Ya mpamba-mpamba ve. } 3X
Ya bantu ke songa nge.

(Yimba verse ya ntete diaka ti suka na yo.)

MIKANDA YA POESIE

Mikanda ya poesie, poesie, poesie
Mikanda ya poesie, bankunga ya Nzambi.
Yobi ya kangaka ntima, Bankunga ya Davidi,
Bingana ya mayele, 'Buna Longi ye Kitoko.
Yai yonso mikanda tanu, mikanda ya poesie.

MO' TA KWISA NA NZAMBI NA LULENDO VE

(Ton: It Ain't Gonna Rain No More)

Mo' ta kwisa na Nzambi na lulendo ve
Mo' ta kwisa na lulendo ve
Mo' ta kudikulumusa na ntwala n'Yandi
Mo' ta kwisa na lulendo ve.

Mvutu :

Sambu Yandi keke Nzambi
Mo' ke Nzambi ve.
Keke Yandi me salaka mono !

NANI KELE NGOLO ? (Congolais traditionnel)

Nani ke mayele?
Nzambi ikele mayele kuluta bantu yonso ! (repeteer)

NSINGA YA BANSINGA TATU

Nsinga ya bansinga tatu (3x)
Ke ngolo mingi.

Beto kwela kaka mukristo (3x)
Makwela ya kiese.

NZAMBI KUWA NA SUKA

(God Answers Prayer in the Morning)

Nzambi na mono ta kuwa
Konso ntangu mono samba
Ata n' suka, Ata mpimpa,
Nzambi ata kuwa!

Mvutu:

Nzambi kuwa na-a su-uka
Nzambi kuwa na mi-idi
Nzambi kuwa na nkokila
Konso ntangu beto samba !
Nzambi na mono ta pe-e-sa
Bima yonso Ya' mona mbote
Ata mingi, ata fioti,
Mo' tula Yandi ntima !

NZAMBI TA KUWA NGE

Nzambi ta Kuwa Nge, Nzambi ta Kuwa Nge,
Nzambi ta Kuwa Nge, na zina ya Yesu !

Yandi ta sadisa, Yandi ta sadisa,
Yandi ta sadisa, na zina ya Yesu !

O LUVUNU (Lulendo) YAMBULA

O Lulendo ! (O Lulendo) O, Lulendo Yambula !
(O Lulendo...)
O Lulendo ! (O Lulendo) O, Lulendo Yambula !

SOSA NTETE

Sosa ntete Kimfumu ya Zulu,
Ye lunungu na Yandi-i-i
Bima yonso Yandi ta yika na nge !
Alelu, Aleluya !

TATA, MONO ZOLA NGE

Tata, mono zola nge
Kudipesa na nge
Mono zola nge !

YESU ZOLA BANA YONSO

Yesu zola bana yonso
Bana yonso na ntoto
Konso ndombe, mbwaki, mpembe,
Yesu zola bo yonso
Yesu zola bana yonso na ntoto !

Verse ya zole : Yesu kuwa bana yonso

KULONGA MIKANDA YA HISTOIRE TI YA POESIE

Baleso yai me katuka na mikanda ya histoire ti ya poesie. Mikanda yai kwisa na nima ya mikanda tanu ya Moize. Yai kele ntangu ya mbote kulonguka yo.

Mikanda ya Histoire ya Israele na Ntoto na Bo :
(Mikanda ya beto ke longuka na serie yai kele na **bacaractere gras**.)

Yozue	} Bo kota na ntoto na bo.
Bazuze	} Bazuzi yala ntoto na bo.
Ruti	
1 Samuele	} Bantotila yala ntoto na bo.
2 Samuele	
1 Bantotila	
2 Bantotila	
1 Bansangu	} Bambeni bebisa ntoto na bo. Esdrasi
2 Bansangu	
Nehemia	} Bo vutuka na ntoto na bo.
Estere	

Mikanda ya Poesie kele yai :

<u>Mukanda</u>	<u>Musoniki</u>
Yobi	(Ntangu ya Abrahami)
Bankunga	(Davidi)
Bingana	} (Salomo)
Longi	
Kuluta Kitoko	

Poesie : Konso culture (dikanda) kele na poesie na yo, mutindu na mutindu. Poesie ya Bible kele poesie hebraique (ya Bayuda). Yo ta pesa dibanza mosi, ebuna na nima, mbala mingi nge ta mona dibanza ya ke kwenda nzila mosi ti yo. To, nge ta mona nzila ya ke songa contraire na yo.

Yo mpi lenda tuba ya mpila mosi ya bantu kele bonso muntu, to disumu mpi, bonso muntu.

NKUNGA YA MIKANDA YA HISTOIRE TI YA POESIE :

Mikanda ya histoire, histoire, histoire,
Mikanda ya histoire—Histoire ya Bayuda !
Yozue, Bazuzi, ye Ruti, ti BaSamuele,
Ye Bantotila, Basangu, ye Esdrasi
Nehemia, ye Estere, Mfumu-Nkento
Yai yonso kumi na zole mikanda ya histoire.

Mikanda ya poesie, poesie, poesie
Mikanda ya poesie, bankunga ya Nzambi >

Yobi ya kangaka ntima, Bankunga ya Davidi,
Bingana ya mayele, 'Buna Longi ye Kitoko.
Yai yonso mikanda tanu, mikanda ya poesie.

KUTANGA NA MISAPI

Bana lenda longuka mikanda na groupe ya histoire ti ya poesie. Histoire kele mikanda 12. Bo lenda tanga yo na misapi na bo. Poesie kele mikanda 5. Bo tanga yo na misapi ya diboko mosi.

NA NTWALA, NA NIMA, NA KATI-KATI

Kana bo me longuka yonso, moniteur tuba zina ya mukanda mosi. Bo tuba mukanda na ntwala na yo ti na nima na yo. To, moniteur tuba (par exemple): Ruti. Bo tuba nde "Ruti kele na kati-kati ya Bazuze ti 1 Samuele.